

OPRAVA

Oprava nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení

(Úřední věstník Evropské unie č. L 166 ze dne 30. dubna 2004)

Nařízení (ES) č. 883/2004 zní takto:

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004

ze dne 29. dubna 2004

o koordinaci systémů sociálního zabezpečení

(Text s významem pro EHP a Švýcarsko)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na články 42 a 308 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise předložený po konzultaci se sociálními partnery a se Správní komisí pro sociální zabezpečení migrujících pracovníků¹,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru²,

v souladu s postupem podle článku 251 Smlouvy³,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Pravidla pro koordinaci vnitrostátních systémů sociálního zabezpečení spadají do rámce volného pohybu osob a měla by přispívat ke zvýšení životní úrovně a zlepšení podmínek zaměstnání.
- (2) Pro přijetí vhodných opatření v oblasti sociálního zabezpečení jiných než zaměstnaných osob Smlouva nestanoví jiné pravomoci, než ty, které jsou uvedeny v článku 308.

¹ Úř. věst. č. C 38, 12. 2. 1999, s. 10.

² Úř. věst. č. C 75, 15. 3. 2000, s. 29.

³ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 3. září 2003 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku). Společné stanovisko Rady ze dne 26. ledna 2004 (Úř. věst. č. C 79 E, 30. 3. 2004, s. 15) a stanovisko Evropského parlamentu ze dne 20. dubna 2004 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku). Rozhodnutí Rady ze dne 26. dubna 2004.

- (3) Nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 ze dne 14. června 1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby, osoby samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky pohybující se v rámci Společenství⁴, bylo vícekrát pozměněno a aktualizováno nejen s ohledem na vývoj na úrovni Společenství, včetně s ohledem na rozsudky Soudního dvora, ale také na změny vnitrostátních právních předpisů. Takové faktory přispěly k tomu, že pravidla Společenství pro koordinaci se stala složitými a rozsáhlými. Nahrazení a současná aktualizace a zjednodušení těchto pravidel má proto zásadní význam pro dosažení cíle volného pohybu osob.
- (4) Je nezbytné respektovat zvláštnosti vnitrostátních právních předpisů v oblasti sociálního zabezpečení a vypracovat pouze systém koordinace.
- (5) Je nezbytné, aby v rámci této koordinace byla ve Společenství zaručena dotčeným osobám rovnost zacházení podle různých vnitrostátních právních předpisů.
- (6) Úzká spojitost mezi právními předpisy v oblasti sociálního zabezpečení a ustanoveními smluv, která tyto předpisy doplňují nebo nahrazují a která byla přijata orgánem veřejné moci, který je učinil obecně závaznými nebo rozšířil oblast jejich působnosti, vyžaduje podobnou ochranu s ohledem na provádění takových ustanovení na toto nařízení. Prvním krokem by mohlo být hodnocení zkušeností členských států, které oznámily zavedení takových systémů.
- (7) V důsledku existence značných rozdílů mezi vnitrostátními právními předpisy pokud jde o osoby, na které se vztahují, je vhodnější stanovit zásadu, že toto nařízení se použije na státní příslušníky členského státu a osoby bez státní příslušnosti a uprchlíky bydlící na území členského státu, na které se vztahují nebo se vztahovaly právní předpisy jednoho nebo více členských států, jakož i na jejich rodinné příslušníky a jejich pozůstalé.
- (8) Obecná zásada rovného zacházení má zvláštní význam pro pracovníky, včetně přeshraničních pracovníků, kteří nebydlí v členském státě, ve kterém jsou zaměstnáni.
- (9) Soudní dvůr několikrát vyjádřil stanovisko k možnosti rovného zacházení pokud jde o dávky, příjmy a skutečnosti; tato zásada by měla být výslovně přijata a rozvíjena, přičemž je třeba respektovat obsah a smysl soudních rozhodnutí.
- (10) Zásada zacházení s některými skutečnostmi a událostmi, které se nastaly na území jiného členského státu, jako by nastaly na území členského státu, jehož právní předpisy jsou použitelné, by však neměla být v rozporu se zásadou sčítání získaných dob pojištění, zaměstnání, samostatné výdělečné činnosti nebo bydliště podle právních předpisů jiného členského státu s těmi dobami, které byly získány podle právních předpisů příslušného členského státu. Doby

⁴ Úř. věst. č. L 149 ze dne 5. 7. 1971, s. 2. Nařízení naposledy pozměněné nařízením Evropského parlamentu a Rady č. 1386/2001 (Úř. věst. č. L 187, 10. 7. 2001, s. 2).

získané podle právních předpisů jiného členského státu by proto měly být brány v úvahu výhradně při uplatňování zásady sčítání dob.

- (11) Stejně posuzování skutečností nebo událostí, které nastaly v členském státě, nemůže v žádném případě způsobit, že se jiný členský stát stane příslušným nebo jeho právní předpisy se stanou použitelnými.
- (12) S ohledem na přiměřenost je třeba dbát, aby bylo zajištěno, že zásada stejného posuzování skutečností a událostí nepovede k objektivně nezdůvodněným výsledkům nebo k případům souběhu dávek téhož druhu za tutéž dobu.
- (13) Pravidla pro koordinaci musí zaručit, aby osobám pohybujícím se ve Společenství a osobám na nich závislým nebo pozůstalým osobám byly zachovány práva a výhody, které získaly nebo právě získávají.
- (14) Těchto cílů je nutno dosahovat zejména sčítáním všech dob, které jsou brány v úvahu podle právních předpisů jednotlivých států za účelem získání a zachování nároku na dávky a výpočtu výše dávek, a poskytováním dávek jednotlivým kategoriím osob, na které se toto nařízení vztahuje.
- (15) Je nezbytné podřídit osoby pohybující se ve Společenství sociálnímu systému jen jednoho členského státu, aby bylo zamezeno souběhu příslušných ustanovení vnitrostátních právních předpisů a z toho vyplývajícím komplikacím.
- (16) Ve Společenství v zásadě neexistuje žádný důvod k tomu, aby byla práva na sociální zabezpečení učiněna závislými na místě bydliště dotyčné osoby; přesto ve zvláštních případech, zejména pokud jde o zvláštní dávky spojené s ekonomickou a sociální situací dotyčné osoby, by místo bydliště mohlo být bráno v úvahu.
- (17) Z hlediska co nejúčinnějšího zaručení rovnosti zacházení se všemi osobami pracujícími na území členského státu je vhodné určit jako použitelné právní předpisy zpravidla právní předpisy toho členského státu, v němž je dotyčná osoba zaměstnaná nebo samostatně výdělečně činná.
- (18) Ve zvláštních situacích, které odůvodňují jiná kritéria použitelnosti, je nutné postupovat odchylně od uvedeného obecného pravidla.
- (19) V některých případech může požívat dávky v mateřství a rovnocenné otcovské dávky matka nebo otec, a protože v případě otce se tyto dávky od rodičovských dávek liší a lze je považovat za mateřské dávky v užším smyslu slova v tom, že jsou poskytovány během prvních měsíců života novorozence je vhodné, aby mateřské a rovnocenné otcovské dávky byly upraveny společně.
- (20) V oblasti dávek v nemoci, mateřství a odpovídajících otcovských dávek by měla být poskytována ochrana pojištěným osobám i jejich rodinným příslušníkům žijícím nebo pobývajícím v jiném než příslušném členském státě.

- (21) Ustanovení o dávkách v nemoci, mateřství a odpovídajících otcovských dávkách byla vypracována s ohledem na judikaturu Soudního dvora. Ustanovení o předchozím schválení byla přijata s ohledem na příslušná rozhodnutí Soudního dvora.
- (22) S ohledem na zvláštní postavení žadatelů o důchod a důchodců, jakož i jejich rodinných příslušníků, je nezbytné přizpůsobit ustanovení upravující nemocenské pojištění uvedené situaci.
- (23) S ohledem na rozdíly mezi vnitrostátními systémy jednotlivých států je vhodné, aby členské státy tam, kde je to možné, upravily lékařskou péči rodinných příslušníků přeshraničních pracovníků v členském státě, ve kterém provádějí svou činnost.
- (24) Je nezbytné přijmout zvláštní ustanovení, která vyloučí souběh peněžitých a věcných dávek v nemoci, které mají stejnou povahu jako ty, které byly předmětem rozsudků Soudního dvora ve věci C-215/99 *Jauch* a C-160/96 *Molenaar*, pokud se vztahují ke stejné sociální události.
- (25) Se zřetelem na dávky při pracovních úrazech a nemocech z povolání, je třeba přijmout předpisy k poskytování ochrany vztahující se na situace osob, které mají bydliště nebo pobyt v jiném členském státě, než je příslušný členský stát.
- (26) Pokud jde o dávky v invaliditě, je třeba vypracovat systém koordinace respektující zvláštní rysy vnitrostátních právních předpisů, zejména pokud jde o uznávání invalidity a jejího zhoršení.
- (27) Je třeba stanovit systém pro přiznávání dávek ve stáří a pozůstalostních dávek v případech, kdy se na dotyčné osoby vztahovalo zákonodárství jednoho nebo více členských států.
- (28) Je třeba určit výši důchodu vypočteného v souladu s metodou používanou pro sčítání dob a poměrný výpočet a zaručeného právními předpisy Společenství, jestliže použití vnitrostátních právních předpisů, včetně pravidel pro snížení, pozastavení nebo odnětí, je méně příznivé než výše uvedená metoda.
- (29) K ochraně migrujících pracovníků a jejich pozůstalých proti nadměrně přísnému provádění vnitrostátních předpisů týkajících se snižování, pozastavení nebo odnětí je nezbytné přijmout ustanovení, která stanoví přísná pravidla provádění těchto ustanovení.
- (30) Jak bylo vždy zdůrazňováno Soudním dvorem, Rada není považována za příslušnou přijímat předpisy omezující souběh dvou nebo více důchodů získaných v různých členských státech tím, že sníží důchod získaný výhradně na základě vnitrostátních právních předpisů.
- (31) Podle Soudního dvora přísluší vnitrostátnímu zákonodárci přijmout taková pravidla při respektování stanoviska, že zákonodárci Společenství přísluší stanovit meze, v nichž lze provádět vnitrostátní předpisy týkající se snižování, pozastavování nebo odnětí.

- (32) K posílení mobility pracovníků je obzvláště vhodné usnadňovat hledání zaměstnání v jednotlivých členských státech; je proto nezbytné zajistit užší a účinnější koordinaci mezi systémy pojištění pro případ nezaměstnanosti a službami zaměstnanosti všech členských států.
- (33) Je nezbytné začlenit systémy zákonných předdůchodových dávek do oblasti působnosti tohoto nařízení, a tak zaručit jak rovné zacházení, tak i možnost vývozu předdůchodových dávek jakož i přiznávání rodinných a zdravotních dávek dotčeným osobám v souladu s tímto nařízením; protože zákonné systémy předdůchodových dávek existují jen v omezeném počtu členských států, nemělo by do něj být zahrnuto pravidlo o sčítání dob.
- (34) Jelikož rodinné dávky jsou velmi rozmanité a poskytují ochranu v situacích, které lze označit za klasické, ale i v jiných situacích, které mají zvláštní povahu a byly předmětem rozsudků Soudního dvora ve spojených případech C-245/94 a C-312/94 *Hoever a Zachow* a v případě C-275/96 *Kuusijärvi*, je proto nezbytné všechny tyto dávky upravit.
- (35) Aby se vyloučil neodůvodněný souběh dávek, je třeba stanovit pravidla přednosti v případě souběhu nároků na rodinné dávky podle právních předpisů příslušného členského státu s nároky na rodinné dávky podle právních předpisů členského státu bydliště rodinných příslušníků.
- (36) Zálohy na výživné jsou vymahatelnými zálohami určenými k vyrovnání skutečnosti, že rodič neplní svou zákonnou vyživovací povinnost k dítěti, vyplývající z rodinného práva. Tyto zálohy by proto neměly být považovány za přímé dávky kolektivní podpory poskytované rodinám. Vzhledem k těmto zvláštnostem by se uvedená pravidla pro koordinaci neměla na tyto zálohy na výživné používat.
- (37) Jak Soudní dvůr opětovně shledal, ustanovení, která se odchyľují od zásady možnosti vývozu dávek sociálního zabezpečení, musí být vykládána úzce. To znamená, že mohou být použita pouze na dávky, které splňují zvláštní podmínky. Z toho vyplývá, že kapitola 9 hlavy III tohoto nařízení se může týkat jen dávek, které jsou jak zvláštní, tak i nepřispěvkové a jsou uvedeny v příloze X tohoto nařízení.
- (38) Je nezbytné zřídit Správní komisi složenou ze zástupce vlády každého členského státu, která by se měla zabývat zejména všemi správními otázkami nebo otázkami výkladu tohoto nařízení a podporovat další spolupráci mezi členskými státy.
- (39) Rozvoj a využívání služeb zpracování údajů pro výměnu informací vyžaduje vytvoření technické komise pod vedením správní komise; technická komise by měla mít zvláštní úkoly v oblasti zpracovávání údajů.
- (40) Využívání služeb zpracování údajů pro výměnu údajů mezi institucemi vyžaduje ustanovení zaručující, že dokumenty vyměňované nebo vydané v elektronické podobě jsou přijímány jako rovnocenné s papírovými dokumenty. Takové výměny mají být prováděny v souladu s předpisy

Společenství o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů.

- (41) Je třeba přijmout zvláštní ustanovení, která odpovídají zvláštním rysům vnitrostátních právních předpisů, aby bylo usnadněno provádění pravidel pro koordinaci.
- (42) V souladu se zásadou proporcionality a s předpokládaným rozšířením tohoto nařízení na všechny občany Evropské unie, jakož i k nalezení řešení, které by bralo v úvahu všechny překážky, které by mohly být spojeny se zvláštními charakteristickými rysy systémů založených na bydlišti, byla pokládána za vhodnou zvláštní odchylka ve formě přílohy XI – „DÁNSKO“, omezující se na nárok na sociální důchod výlučně pro novou kategorii ekonomicky neaktivních osob, na které bylo toto nařízení rozšířeno, a to vzhledem ke zvláštním rysům dánského systému a s ohledem na skutečnost, že podle platných dánských právních předpisů (zákon o důchodech) lze tyto důchody po deseti letech pobytu vyvážet.
- (43) V souladu se zásadou rovnosti zacházení se považuje za vhodnou odchylka ve formě doplnění přílohy XI – „FINSKO“, omezená na vnitrostátní důchody založené na bydlišti, vzhledem ke zvláštním rysům finských právních předpisů v oblasti sociálního zabezpečení, účelem čehož je zajistit, aby výše vnitrostátního důchodu nemohla být nižší než výše vnitrostátního důchodu vypočteného tak, jako by veškeré doby pojištění splněné v kterémkoli členském státě byly splněny ve Finsku.
- (44) Je nezbytné přijmout nové nařízení zrušující nařízení (EHS) č. 1408/71. Je však třeba, aby za účelem zajištění právní jistoty, zůstalo nařízení (EHS) č. 1408/71 v platnosti a mělo nadále právní účinky vzhledem k některým aktům Společenství a dohodám, kterých je Společenství stranou.
- (45) Vzhledem k tomu, že cíle navržených opatření, zejména opatření pro koordinaci k zaručení možnosti účinného výkonu práva na volný pohyb osob, nelze dostatečně dosáhnout členskými státy a z důvodu rozsahu a účinků těchto opatření ho lze lépe dosáhnout na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity uvedenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality toto nařízení nepřekračuje rámec toho, co je pro dosažení uvedeného cíle nezbytné,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

HLAVA I

OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Definice

Pro účely tohoto nařízení se:

- a) „zaměstnáním“ rozumí každá činnost nebo obdobná situace, která je za takovou považována pro účely právních předpisů sociálního zabezpečení členského státu, v němž taková činnost nebo obdobná situace existuje;
- b) „samostatně výdělečnou činností“ rozumí každá činnost nebo obdobná situace, která je za takovou považována pro účely právních předpisů sociálního zabezpečení členského státu, v němž taková činnost nebo obdobná situace existuje;
- c) „pojištěnou osobou“ ve vztahu k odvětví sociálního zabezpečení na které se vztahuje hlava III, kapitoly 1 a 3 rozumí každá osoba, která splňuje podmínky nároku na dávky vyžadované právními předpisy členského státu příslušného podle hlavy II, s přihlédnutím k tomuto nařízení;
- d) „úředníkem“ rozumí osoba považovaná za úředníka členským státem, jemuž podléhá správní úřad, který ji zaměstnává, nebo osoba, se kterou je tak v daném členském státě zacházeno;
- e) „zvláštním systémem pro úředníky“ rozumí systém sociálního zabezpečení, a do kterého přímo spadají všechny nebo některé kategorie státních úředníků, a který se liší od obecného systému sociálního zabezpečení vztahujícího se na zaměstnané osoby v dotyčném členském státě ;
- f) „přeshraničním pracovníkem“ rozumí každá osoba zaměstnaná nebo samostatně výdělečně činná v určitém členském státě, která má bydliště v jiném členském státě, do něhož se zpravidla vrací denně nebo alespoň jednou týdně;
- g) „uprchlíkem“ rozumí osoba ve smyslu článku 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků podepsané dne 28. července 1951 v Ženevě;
- h) „osobou bez státní příslušnosti“ rozumí osoba ve smyslu článku 1 Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti podepsané dne 28. září 1954 v New Yorku;

- i) „rodinným příslušníkem“ rozumí:
1. i) osoba stanovená nebo uznaná za rodinného příslušníka nebo označená za člena domácnosti právními předpisy, podle kterých se poskytují dávky;
 - ii) jde-li o věcné dávky na základě hlavy III kapitoly 1, o dávkách v nemoci, v mateřství a rovnocenných otcovských dávkách, každá osoba stanovená nebo uznaná za rodinného příslušníka nebo označená za člena domácnosti právními předpisy členského státu, v němž má bydliště;
 2. jestliže právní předpisy členského státu, které jsou použitelné podle pododstavce 1, nerozlišují mezi rodinnými příslušníky a jinými osobami, na které se použijí, považují se za rodinné příslušníky manžel nebo manželka, nezletilé děti a nezaopatřené děti, které dosáhly zletilost;
 3. je-li určitá osoba považována podle právních předpisů použitelných podle pododstavců 1 a 2 za rodinného příslušníka nebo člena domácnosti pouze pokud žije v téže domácnosti jako pojištěná osoba nebo důchodce, pokládá se tato podmínka za splněnou, jestliže dotyčná osoba je závislá hlavně na pojištěné osobě nebo důchodci;
- j) „bydlištěm“ rozumí obvyklé bydliště;
- k) „pobytem“ rozumí dočasné bydliště;
- l) „právními předpisy“ se pro každý členský stát rozumí zákony, nařízení a jiná zákonná ustanovení a všechna ostatní prováděcí opatření týkající se odvětví sociálního zabezpečení, na které se vztahuje čl. 3 odst. 1;
- Tento výraz nezahrnuje jiná smluvní ustanovení kromě těch, která slouží k plnění pojistné povinnosti vyplývající z právních předpisů uvedených v předchozím pododstavci nebo která byla předmětem rozhodnutí orgánů veřejné moci, které je činí závaznými nebo rozšiřuje oblast jejich působnosti, pokud dotčený členský stát učiní v tomto směru prohlášení, které oznámí předsedovi Evropského parlamentu a předsedovi Rady Evropské unie. Toto prohlášení se zveřejní v Úředním věstníku Evropské unie;
- m) „příslušným úřadem“ rozumí u každého členského státu ministr, ministři nebo jiný rovnocenný úřad příslušný pro systémy sociálního zabezpečení na celém území nebo na části území dotčeného členského státu;
- n) „Správní komisí“ rozumí komise uvedená v článku 71;
- o) „prováděcím nařízením“ rozumí nařízení uvedené v článku 89;
- p) „institucí“ rozumí v každém členském státě orgán nebo úřad příslušný k provádění všech právních předpisů nebo jejich částí;
- q) „příslušnou institucí“ rozumí:

- i) instituce, u které je dotyčná osoba pojištěna v době podání žádosti o dávku;
- nebo
- ii) instituce, u které dotyčné osobě vznikne nebo by vznikl nárok na dávky, kdyby tato osoba nebo její rodinný příslušník nebo rodinní příslušníci měli bydliště v členském státě, ve kterém se dotyčná instituce nachází,
- nebo
- iii) instituce určená příslušným úřadem dotčeného členského státu,
- nebo
- iv) v případě systému zahrnujícího povinnosti zaměstnavatele ohledně dávek stanovených v čl. 3 odst. 1, buď dotčený zaměstnavatel nebo pojistitel anebo, neexistují-li, orgán nebo úřad určený příslušným úřadem dotčeného členského státu;
- r) „institucí místa bydliště“ a „institucí místa pobytu“ rozumí v tomto pořadí instituce, která je příslušná pro poskytování dávek v místě, kde dotyčná osoba bydlí, a instituce příslušná pro poskytování dávek v místě, kde dotyčná osoba pobývá, v souladu s právními předpisy, které tato instituce provádí nebo, pokud taková instituce neexistuje, instituci určenou příslušným úřadem dotčeného členského státu;
- s) „příslušným členským státem“ rozumí členský stát, ve kterém se příslušná instituce nachází;
- t) „dobou pojištění“ rozumí doby přispívání, zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti, jak jsou definované nebo uznané jako doby pojištění právními předpisy, podle kterých byly získány nebo považovány za získané, a veškeré doby, za takové považované, jsou-li podle uvedených právních předpisů rovnocenné dobám pojištění;
- u) „dobou zaměstnání“ nebo „dobou samostatné výdělečné činnosti“ rozumí doby takto definované nebo uznané právními předpisy, podle kterých byly získány, a veškeré doby, za takové považované, jsou-li podle uvedených právních předpisů rovnocenné dobám zaměstnání nebo dobám samostatné výdělečné činnosti;
- v) „dobou bydlení“ rozumí doby takto definované nebo za takové uznané právními předpisy, podle nichž byly získány nebo považovány za získané;
- w) „důchodem“ rozumí nejen důchody, ale také paušální dávky, které mohou být vyplaceny místo důchodů a náhrady příspěvků a - s výhradou ustanovení hlavy III - zvýšení z důvodů revalorizace nebo dodatkové dávky;
- x) „předdůchodovou dávkou“ rozumí veškeré peněžité dávky kromě dávky v nezaměstnanosti nebo při předčasném odchodu do důchodu, poskytované

od určeného věku pracovníkům, kteří zkrátili, ukončili nebo pozastavili svou výdělečnou činnost, do věku, ve kterém jim vznikne nárok na starobní důchod nebo důchod při předčasném odchodu do důchodu, jehož obdržení nevyžaduje, aby dotyčná osoba byla k dispozici službám zaměstnanosti dotčeného členského státu; „dávku při předčasném odchodu do důchodu“ se rozumí dávka poskytovaná před dosažením věku pro vznik nároku na řádný důchod, která je po dosažení uvedeného věku buď nadále poskytována nebo nahrazena jinou starobní dávkou;

- y) „pohřebním“ rozumí částky jednorázově vyplacené v případě úmrtí s výjimkou paušálních dávek uvedených pod písmenem w).
- z) „rodinnou dávkou“ rozumí všechny věcné nebo peněžité dávky určené k vyrovnání rodinných výdajů, s výjimkou záloh na výživné a zvláštních dávek při narození dítěte a při osvojení dítěte uvedených v příloze I.

Článek 2

Osobní rozsah

1. Toto nařízení se vztahuje na státní příslušníky členského státu, osoby bez státní příslušnosti a uprchlíky bydlící v některém členském státě, které podléhají nebo podléhaly právním předpisům jednoho nebo více členských států, jakož i na jejich rodinné příslušníky a pozůstalé.

2. Toto nařízení se vztahuje také na pozůstalé osob, které podléhaly právním předpisům jednoho nebo více členských států, a to bez ohledu na jejich státní příslušnost, jsou-li jejich pozůstalí státními příslušníky členského státu nebo osobami bez státní příslušnosti anebo uprchlíky bydlícími na území členského státu.

Článek 3

Věcný rozsah

1. Toto nařízení se vztahuje na veškeré právní předpisy týkající se těchto odvětví sociálního zabezpečení:

- a) dávky v nemoci,
- b) mateřské a rovnocenné otcovské dávky,
- c) dávky v invaliditě,
- d) dávky ve stáří,
- e) pozůstalostní dávky,

- f) dávky při pracovních úrazech a nemocech z povolání,
- g) pohřebné,
- h) dávky v nezaměstnanosti,
- i) předdůchodové dávky,
- j) rodinné dávky.

2. Není-li v příloze XI stanoveno jinak, vztahuje se toto nařízení také na obecné i zvláštní systémy sociálního zabezpečení, příspěvkové i nepříspěvkové, a na systémy týkající se povinností zaměstnavatele nebo vlastníka lodi.

3. Toto nařízení se také vztahuje na zvláštní nepříspěvkové peněžité dávky, pokryté článkem 70.

4. Ustanoveními hlavy III tohoto nařízení však nejsou dotčeny právní předpisy žádného členského státu týkající se povinností vlastníka lodi.

5. Toto nařízení se nevztahuje na sociální a zdravotní pomoc a na systémy dávek pro oběti války nebo jejích důsledků.

Článek 4

Rovnost zacházení

Nestanoví-li toto nařízení jinak, osoby, na které se toto nařízení vztahuje, požívají stejné dávky a mají podle právních předpisů kteréhokoliv členského státu stejné povinnosti jako jeho státní příslušníci.

Článek 5

Rovné nakládání s dávkami, příjmy, skutečnostmi nebo událostmi

Nestanoví-li toto nařízení jinak a s ohledem na zvláštní prováděcí předpisy, použije se toto :

- a) jsou-li podle právních předpisů příslušného členského státu pobírání dávek sociálního zabezpečení a jiného příjmu přiznávány určité právní účinky, příslušná ustanovení těchto právních předpisů se použijí také na pobírání rovnocenných dávek získaných podle právních předpisů jiného členského státu a na příjem získaný v jiném členském státě;
- b) jsou-li podle právních předpisů příslušného členského státu právní účinky připisovány existenci některých skutečností nebo událostí, přihlíží tento

členský stát k podobným skutečnostem nebo událostem, které nastaly v kterémkoli členském státě tak, jako by k nim došlo na jeho území.

Článek 6

Sčítání dob

Pokud toto nařízení nestanoví jinak, příslušné instituce členského státu, jehož právní předpisy podmiňují:

- získání, zachování, trvání nebo opětné nabytí nároku na dávky,
 - pokrytí právními předpisy,
- nebo
- přístup k nebo vynětí z povinného, dobrovolného pokračujícího nebo dobrovolného pojištění,

získáním dob pojištění, zaměstnání, samostatné výdělečné činnosti nebo bydlení, přihlíží v nezbytném rozsahu k získaným dobám pojištění, zaměstnání, samostatné výdělečné činnosti nebo bydlení získaným podle právních předpisů kteréhokoli jiného členského státu, jako by byly získány podle právních předpisů, které tato instituce provádí.

Článek 7

Upuštění od pravidel týkajících se bydliště

Nestanoví-li toto nařízení jinak, peněžité dávky náležející podle právních předpisů jednoho nebo více členských států nebo podle tohoto nařízení nelze snížit, změnit, pozastavit, odejmout nebo konfiskovat z toho důvodu, že příjemce nebo jeho rodinní příslušníci bydlí v jiném členském státě, než ve státě, ve kterém se nachází instituce odpovědná za poskytování dávek.

Článek 8

Vztahy mezi tímto nařízením a jinými nástroji koordinace

1. V rámci oblasti své působnosti nahrazuje toto nařízení každou smlouvu o sociálním zabezpečení, která je použitelná mezi členskými státy. Některá ustanovení smluv o sociálním zabezpečení uzavřených členskými státy před dnem použitelnosti tohoto nařízení však zůstávají nadále v účinnosti, jsou-li pro příjemce dávek příznivější nebo pokud vycházejí ze zvláštních historických okolností a jejich účinek

je časově omezený. Aby tato ustanovení zůstala i nadále použitelnými, musí být uvedeny v příloze II. Není-li z objektivních důvodů možné rozšířit platnost některých těchto ustanovení na všechny osoby, na něž se toto ustanovení vztahuje, je třeba to uvést.

2. Dva nebo více členských států mohou v případě potřeby uzavřít vzájemné smlouvy založené na zásadách tohoto nařízení a v jeho duchu.

Článek 9

Prohlášení členských států o oblasti působnosti tohoto nařízení

1. Členské státy písemně oznámí Komisi Evropských společenství prohlášení uvedená v čl. 1 odst. 1, právní předpisy a systémy uvedené v článku 3, uzavřené smlouvy uvedené v čl. 8 odst. 2 a minimální dávky uvedené v článku 58, jakož i jejich následné podstatné změny. V těchto oznámeních je uvedeno datum vstupu dotčených právních předpisů a systémů v platnost nebo, v případě prohlášení uvedených v čl. 1 odst. 1, datum od kterého se toto nařízení použije na systémy uvedené v prohlášení členských států.

2. Tato oznámení se předkládají Komisi Evropských společenství každý rok a zveřejňují se v Úředním věstníku Evropské unie.

Článek 10

Předcházení souběhu dávek

Není-li stanoveno jinak, toto nařízení nepřiznává ani nezachovává nárok na několik dávek stejného druhu za jedno a totéž období povinného pojištění.

HLAVA II

URČENÍ PŘÍSLUŠNÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Článek 11

Obecná pravidla

1. Osoby, na které se vztahuje toto nařízení, podléhají právním předpisům pouze jediného členského státu. Tyto právní předpisy se určí v souladu s touto hlavou.

2. U osob pobírajících peněžité dávky z důvodu nebo v důsledku jejich zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti se pro účely této hlavy má za to, že uvedenou činnost vykonávají. To se netýká invalidních, starobních a pozůstalostních důchodů nebo důchodů při pracovních úrazech nebo nemocech z povolání ani peněžitých dávek v nemoci poskytovaných při časově neomezené léčebné péči.

3. S výhradou článků 12 až 16:

- a) se na zaměstnance nebo osobu samostatně výdělečně činnou v členském státě vztahují právní předpisy tohoto členského státu;
- b) se na úředníka vztahují právní předpisy členského státu, kterému podléhá správní orgán, který jej zaměstnává;
- c) se na osobu pobírající dávky v nezaměstnanosti v souladu s článkem 65 podle právních předpisů členského státu bydliště vztahují právní předpisy tohoto členského státu;
- d) se na osobu odvedenou nebo znovu povolanou do vojenské nebo civilní služby v některém členském státě vztahují právní předpisy tohoto členského státu;
- e) se na jinou osobu, na kterou se nepoužijí písmena a) až d) vztahují právní předpisy členského státu bydliště, aniž jsou dotčena ostatní ustanovení tohoto nařízení, která jí zaručují dávky podle právních předpisů jednoho nebo více členských států.

4. Pro účely této hlavy se považuje činnost zaměstnance nebo osoby samostatně výdělečně činné obvykle vykonávaná na námořní lodi plující pod vlajkou některého členského státu za činnost vykonávanou v uvedeném členském státě. Avšak na osobu zaměstnanou na lodi plující pod vlajkou některého členského státu a odměňovanou za tuto činnost podnikem nebo osobou, jejíž sídlo nebo místo podnikání je v jiném členském státě, se vztahují právní předpisy posledně zmíněného členského státu, jestliže v něm bydlí. Za zaměstnavatele se pro účely uvedených právních předpisů považuje podnik nebo osoba, která dotčenou osobu odměňuje .

Článek 12

Zvláštní pravidla

1. Osoba, která jako zaměstnanec provozuje v členském státě činnost jménem zaměstnavatele, který zde běžně vykonává své činnosti, a která je tímto zaměstnavatelem vyslána do jiného členského státu, aby zde konala práci jménem tohoto zaměstnavatele, podléhá i nadále právním předpisům prvního členského státu, nepřesahuje-li předpokládaná doba trvání takové práce 24 měsíců a není li daná osoba

vyslána za účelem nahrazení jiné osoby. 2. Na osobu, která obvykle provozuje samostatnou výdělečnou činnost v jednom členském státě a odejde do jiného státu a provozuje tam podobnou činnost, se nadále vztahují právní předpisy prvního členského státu, nepřesahuje-li očekávané trvání této činnosti 24 měsíců.

Článek 13

Výkon činností ve dvou nebo více členských státech

1. Na osobu, která jako zaměstnanec obvykle provozuje činnost ve dvou nebo více členských státech se vztahují:

a) právní předpisy členského státu, na jehož území má bydliště, vykonává-li podstatnou část své činnosti v tomto státě nebo je-li zaměstnávána různými podniky nebo různými zaměstnavateli, jejichž sídla nebo místa podnikání jsou v různých členských státech;

nebo

b) právní předpisy členského státu, na jehož území se nachází sídlo nebo místo podnikání podniku nebo zaměstnavatele, který ji zaměstnává, nevykonává-li podstatnou část své činnosti v členském státě, na jehož území má své bydliště.

2. Na osobu, která obvykle pracuje jako samostatně výdělečně činná osoba ve dvou nebo více členských státech se vztahují:

a) právní předpisy členského státu bydliště, pokud vykonává podstatnou část své činnosti v tomto členském státě;

nebo

b) právní předpisy členského státu, v němž se nachází střed zájmu její činnosti, pokud nebydlí v členském státě, v němž vykonává podstatnou část své činnosti.

3. Na osobu, která je obvykle činná jako zaměstnanec a osoba samostatně výdělečně činná v různých členských státech, se vztahují právní předpisy členského státu, v němž pracuje jako zaměstnanec; jestliže však tuto činnost vykonává ve dvou nebo více členských státech, vztahují se na ni právní předpisy určené podle odstavce 1.

4. Na osobu, která je zaměstnaná jako úředník jedním členským státem a která pracuje jako zaměstnanec a/nebo samostatně výdělečně činná osoba v jenom nebo více členských státech, se vztahují právní předpisy členského státu, kterému podléhá správní orgán, jenž ji zaměstnává.

5. S osobami uvedenými v odstavcích 1 až 4 se zachází pro účely právních předpisů určených v souladu s těmito ustanoveními, jako by vykonávaly veškerou

svou činnost jako zaměstnanci nebo osoby samostatně výdělečně činné a pobíraly veškerý svůj příjem v dotyčném členském státě.

Článek 14

Dobrovolné pojištění nebo dobrovolné pokračující pojištění

1. Články 11 až 13 se nepoužijí na dobrovolné pojištění nebo na dobrovolné pokračující pojištění, pokud v případě jedné z oblastí uvedených v čl. 3 odst. 1 existuje v členském státě pouze systém dobrovolného pojištění.

2. Jestliže se na základě právních předpisů členského státu vztahuje na dotyčnou osobu povinné pojištění v tomto státě, nemůže se na ní vztahovat systém dobrovolného pojištění nebo systém dobrovolného pokračujícího pojištění v jiném členském státě. Ve všech jiných případech, v nichž existuje v dané oblasti volba mezi několika systémy dobrovolného pojištění nebo systémy dobrovolného pokračujícího pojištění, může být dotyčná osoba účastna pouze systému, pro který se rozhodla.

3. Jde-li však o dávky v invaliditě, ve stáří a pozůstalostní dávky, může být dotyčná osoba účastna pouze systému dobrovolného nebo dobrovolného pokračujícího pojištění jednoho z členských států, i když se na ni povinně vztahují právní předpisy jiného členského státu, pokud se na ni vztahovaly v určitém období její kariéry právní předpisy prvně uvedeného členského státu vzhledem nebo v důsledku její činnosti jako zaměstnance nebo samostatně výdělečně činné osoby a pokud tento souběh výslovně nebo implicitně dovolují právní předpisy prvně uvedeného členského státu.

4. Jestliže právní předpisy kteréhokoli členského státu podmiňují vstup do dobrovolného pojištění nebo dobrovolného pokračujícího pojištění bydlištěm v dotyčném členském státě, vztahuje se rovné zacházení s bydlištěm v jiném členském státě uvedené v čl. 5 písm. b) pouze na osoby, které v určité předchozí době podléhaly právním předpisům prvně uvedeného členského státu na základě činnosti, kterou vykonávaly jako zaměstnanci nebo samostatně výdělečně činné osoby.

Článek 15

Pomocní zaměstnanci Evropských společenství

Pomocní zaměstnanci Evropských společenství si mohou zvolit, zda se na ně budou vztahovat právní předpisy členského státu, v němž jsou zaměstnáni, právní předpisy členského státu, které se na ně vztahovaly naposledy, nebo právní předpisy členského státu, jehož jsou státními příslušníky, pokud jde o jiná ustanovení než ta, která se týkají rodinných přídatků, jejichž poskytování se řídí systémem vztahujícím se na tyto zaměstnance. Toto právo volby, kterého lze využít jen jednou, nabývá účinnosti dnem nástupu do zaměstnání.

Článek 16

Výjimky z článků 11 až 15

1. Dva nebo více členských států, příslušné úřady těchto členských států nebo orgány určené těmito úřady mohou v zájmu určitých osob nebo skupin osob vzájemnou dohodou stanovit výjimky z článků 11 až 15.

2. Osoba, která pobírá důchod nebo důchody podle právních předpisů jednoho nebo více členských států a která bydlí v jiném členském státě může být na základě své žádosti vyňata z provádění právních předpisů uvedeného jiného členského státu, pokud se na ní tyto právní předpisy nevztahují na základě výkonu činnosti jako na zaměstnanou nebo samostatně výdělečně činnou osobu.

HLAVA III

ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O RŮZNÝCH DRUZÍCH DÁVEK

KAPITOLA I

Dávky v nemoci, mateřství a rovnocenné otcovské dávky

Oddíl 1

Pojištěné osoby a jejich rodinní příslušníci s výjimkou důchodců a jejich rodinných příslušníků

Článek 17

Bydliště v jiném než příslušném členském státě

Pojištěná osoba nebo její rodinní příslušníci, kteří bydlí v jiném než příslušném členském státě, obdrží v členském státě bydliště věcné dávky, které na účet příslušné instituce poskytne instituce místa bydliště podle předpisů, které provádí, , jako by byli podle těchto právních předpisů pojištěni.

Článek 18

Pobyt v příslušném členském státě, je-li bydliště v jiném členském státě – Zvláštní pravidla pro rodinné příslušníky přeshraničních pracovníků

1. Nestanoví-li odstavec 2 jinak, pojištěná osoba a její rodinní příslušníci uvedení v článku 17 mají nárok na věcné dávky také při pobytu v příslušném státě.

Věcné dávky poskytuje příslušná instituce na své náklady podle právních předpisů, které provádí tak, jako by dotyčné osoby v uvedeném členském státě bydlely.

2. Rodinní příslušníci přeshraničního pracovníka mají nárok na věcné dávky během svého pobytu v příslušném členském státě, pokud není tento stát uveden v příloze III. V tomto případě mají rodinní příslušníci přeshraničního pracovníka nárok na věcné dávky v příslušném členském státě za podmínek stanovených v čl. 19 odst. 1.

Článek 19

Pobyt mimo příslušný členský stát

1. Nestanoví-li odstavec 2 jinak, pojištěná osoba a její rodinní příslušníci pobývající v jiném než příslušném členském státě mají nárok na věcné dávky, které se stanou nezbytnými ze zdravotních důvodů během jejich pobytu, s přihlédnutím k povaze těchto dávek a očekávané délce pobytu. Tyto dávky poskytuje instituce místa pobytu jménem příslušné instituce v souladu s právními předpisy, které provádí tak, jako by dotyčné osoby byly podle uvedených právních předpisů pojištěny.

2. Správní komise sestaví seznam věcných dávek, které vzhledem k tomu, že mají být poskytovány během pobytu v jiném členském státě, vyžadují z praktických důvodů předchozí dohodu mezi dotyčnou osobou a institucí poskytující péči.

Článek 20

Vycestování za účelem obdržení věcných dávek – povolení k obdržení vhodného léčení mimo členský stát bydliště

1. Nestanoví-li toto nařízení jinak, pojištěná osoba cestující do jiného členského státu za účelem obdržení věcných dávek během pobytu je povinna požádat o povolení příslušnou instituci.

2. Pojištěná osoba, které příslušná instituce povolila cestu do jiného členského státu za účelem léčení odpovídajícího jejímu stavu, obdrží jménem příslušné instituce věcné dávky poskytované institucí místa pobytu, a to podle právních předpisů, které tato instituce provádí tak, jako by byla podle uvedených právních předpisů pojištěna. Povolení je vydáno, pokud dotyčné léčení patří mezi dávky stanovené právními předpisy v členském státě, kde má dotyčná osoba bydliště a kde se jí nemůže dostat takového léčení v lékařsky ospravedlnitelné lhůtě, s přihlédnutím k jejímu zdravotnímu stavu a pravděpodobnému průběhu její nemoci.

3. Odstavce 1 a 2 se použijí obdobně i na rodinné příslušníky pojištěné osoby.

4. Bydlí-li rodinní příslušníci pojištěné osoby v jiném členském státě než v členském státě, ve kterém bydlí pojištěná osoba, a tento členský stát zvolil úhradu

na základě paušálních částek, náklady na věcné dávky uvedené v odstavci 2 ponese instituce místa bydliště rodinných příslušníků. V tomto případě je pro účely odstavce 1 instituce místa bydliště rodinných příslušníků považována za příslušnou instituci.

Článek 21

Peněžité dávky

1. Pojištěná osoba a její rodinní příslušníci bydlící nebo pobývající v jiném než příslušném členském státě mají nárok na peněžité dávky poskytované příslušnou institucí v souladu s právními předpisy, které provádí. Na základě dohody mezi příslušnou institucí a institucí místa bydliště nebo pobytu však může tyto dávky poskytovat instituce místa bydliště nebo pobytu na náklady příslušné instituce, v souladu s právními předpisy příslušného členského státu.

2. Příslušná instituce členského státu, jehož právní předpisy stanoví, že se peněžité dávky vypočítávají na základě průměrného příjmu nebo průměrného příspěvkového základu, určí tento průměrný příjem nebo průměrný příspěvkový základ výhradně s použitím příjmů, jejichž vyplacení bylo potvrzeno, příspěvkových základů, které byly uplatněny, v průběhu dob získaných podle uvedených právních předpisů.

3. Příslušná instituce členského státu, jehož právní předpisy stanoví, že se peněžité dávky vypočítávají na základě standardních příjmů, případně průměrných standardních příjmů, přihlíží výlučně k standardním příjmům nebo, tam kde je to vhodné, k průměrným standardním příjmům za doby získané podle uvedených právních předpisů.

4. Odstavce 2 a 3 se použijí obdobně na případy, kdy právní předpisy prováděné příslušnou institucí stanoví zvláštní referenční období, které odpovídá v dotyčném případě buď zcela nebo částečně dobám získaným dotyčnou osobou podle právních předpisů jednoho nebo více jiných členských států.

Článek 22

Žadatelé o důchod

1. Pojištěná osoba, která při podání žádosti o důchod nebo během jejího vyřizování ztratí nárok na věcné dávky podle právních předpisů posledního příslušného členského státu, má nadále nárok na věcné dávky podle právních předpisů členského státu, ve kterém má bydliště, pokud dotčený žadatel o důchod splňuje podmínky pojištění podle právních předpisů členského státu uvedeného v odstavci 2. Nárok na věcné dávky v členském státě bydliště se vztahuje také na rodinné příslušníky žadatele o důchod.

2. Věcné dávky hradí instituce členského státu, který se v případě přiznání důchodu stává příslušným podle článků 23 až 25.

Oddíl 2

Důchodci a jejich rodinní příslušníci

Článek 23

Nárok na věcné dávky podle právních předpisů členského státu bydliště

Osoba, která pobírá důchod nebo důchody podle právních předpisů dvou nebo více členských států, z nichž jedním je členský stát, ve kterém bydlí, a která má nárok na věcné dávky podle právních předpisů tohoto státu, obdrží tyto věcné dávky spolu se svými rodinnými příslušníky od instituce místa bydliště a na její účet tak, jako by byla důchodcem, který má nárok na důchod výhradně podle právních předpisů uvedeného členského státu.

Článek 24

Neexistence nároku na věcné dávky podle právních předpisů členského státu bydliště

1. Osoba, která pobírá důchod nebo důchody podle právních předpisů jednoho nebo několika členských států a která nemá nárok na věcné dávky podle právních předpisů členského státu bydliště, přesto obdrží tyto dávky pro sebe a pro své rodinné příslušníky, pokud na ně má nárok podle právních předpisů členského státu nebo alespoň jednoho z členských států příslušných ve věci jejích důchodů, pokud v uvedeném členském státě bydlela. Věcné dávky poskytuje instituce místa bydliště na náklady instituce uvedené v odstavci 2, jako by dotyčná osoba měla nárok na důchod a věcné dávky podle právních předpisů uvedeného členského státu.

2. V případech, na které se vztahuje odstavec 1, nese náklady na věcné dávky instituce určená podle těchto pravidel:

- a) má-li důchodce nárok na věcné dávky podle právních předpisů jediného členského státu, náklady nese příslušná instituce tohoto členského státu;
- b) má-li důchodce nárok na věcné dávky podle právních předpisů dvou nebo více členských států, náklady na ně nese příslušná instituce členského státu, jehož právní předpisy se na dotyčnou osobu vztahovaly po nejdelší dobu; pokud by v důsledku použití tohoto pravidla bylo k úhradě nákladů na dávky příslušných několik institucí, ponese tyto náklady instituce, která provádí právní předpisy, které se na dotčeného důchodce vztahovaly naposledy.

Článek 25

Důchody podle právních předpisů jednoho nebo více členských států kromě členského státu bydliště v případě existence nároku na věcné dávky v členském státě bydliště

Jestliže osoba pobírající důchod nebo důchody podle právních předpisů jednoho nebo více členských států má bydliště v členském státě, jehož právní předpisy nepodmiňují nárok na věcné dávky pojištěním, zaměstnáním nebo samostatnou výdělečnou činností, a od tohoto členského státu nepobírá žádný důchod, nese náklady na věcné dávky poskytované jí a jejím rodinným příslušníkům instituce jednoho z členských států příslušných ve vztahu k jejím důchodům, určená podle čl. 24 odst. 2, v rozsahu, v jakém by dotčený důchodce a jeho rodinní příslušníci měli nárok na takovou dávku kdyby bydleli v tomto členském státě.

Článek 26

Bydliště rodinných příslušníků v jiném členském státě než v tom, ve kterém bydlí důchodce

Rodinní příslušníci osoby pobírající důchod nebo důchody podle právních předpisů jednoho nebo více členských států, kteří bydlí v jiném členském státě než ve kterém má bydliště tento důchodce, mají nárok na věcné dávky poskytované institucí místa jejich bydliště v souladu s právními předpisy, které provádí, pokud má důchodce nárok na věcné dávky podle právních předpisů některého členského státu. Náklady ponese příslušná instituce odpovědná za náklady na věcné dávky poskytované důchodci v členském státě jeho bydliště.

Článek 27

Pobyt důchodce nebo jeho rodinných příslušníků v jiném členském státě než v členském státě bydliště – pobyt v příslušném členském státě – povolení nezbytného léčení mimo členský stát bydliště

1. Článek 19 se obdobně použije na osobu pobírající důchod nebo důchody podle právních předpisů jednoho nebo více členských států, která má nárok na věcné dávky podle právních předpisů jednoho z členských států, které jí poskytují důchod(y), nebo na její rodinné příslušníky, kteří pobývají v jiném členském státě, než ve kterém mají bydliště.

2. Ustanovení čl. 18 odst. 1 se obdobně použijí na osoby uvedené v odstavci 1 během pobytu v členském státě, ve kterém se nachází příslušná instituce odpovědná za náklady na věcné dávky poskytované tomuto důchodci v jeho členském státě bydliště a uvedený členský stát se tak rozhodl a je uveden v příloze IV.

3. Článek 20 se obdobně použije na důchodce a jeho rodinné příslušníky pobývající v jiném členském státě než ve státě jejich bydliště za účelem obdržení léčení přiměřeného jejich stavu.

4. Není-li v odstavci 5 stanoveno jinak, náklady na věcné dávky uvedené v odstavcích 1 až 3 nese příslušná instituce, která nese náklady na věcné dávky poskytované tomuto důchodci v členském státě jeho bydliště.

5. Náklady na věcné dávky uvedené v odstavci 3 nese instituce místa bydliště důchodce nebo jeho rodinných příslušníků, pokud tyto osoby bydlí v členském státě, který zvolil úhradu nákladů na základě paušálních částek. V těchto případech se pro účely odstavce 3 instituce místa bydliště důchodce nebo jeho rodinných příslušníků považuje za příslušnou instituci.

Článek 28

Zvláštní pravidla pro přeshraniční pracovníky v důchodu

1. Přeshraniční pracovník odcházející do důchodu má v případě nemoci nárok na pokračování v poskytování věcných dávek v členském státě, ve kterém byl naposledy činný jako zaměstnanec nebo jako samostatně výdělečně činná osoba, jde-li o pokračování léčení započatého v uvedeném členském státě. Výrazem „pokračování léčení“ se rozumí pokračování v prohlídkách, diagnostikování a léčení nemoci.

2. Důchodce, který během pěti let předcházejících dni vzniku nároku na starobní nebo invalidní důchod byl zaměstnán nebo samostatně výdělečně činný po dobu alespoň dvou let jako přeshraniční pracovník, má nárok na věcné dávky v členském státě, ve kterém byl činný jako přeshraniční pracovník, pokud tento členský stát a členský stát, v němž se nachází příslušná instituce odpovědná za náklady na věcné dávky poskytované tomuto důchodci v členském státě jeho bydliště, se tak rozhodly a oba jsou uvedeny v příloze V.

3. Odstavec 2 se obdobně použije na rodinné příslušníky bývalého přeshraničního pracovníka nebo jeho pozůstalé, pokud během dob uvedených v odstavci 2 měli nárok na věcné dávky podle čl. 18 odst. 2, i když přeshraniční pracovník zemřel před započatím důchodu, pokud byl činný jako zaměstnanec nebo osoba samostatně výdělečně činná po dobu alespoň dvou let v posledních pěti letech před svou smrtí.

4. Odstavce 2 a 3 se použijí dokud se na dotyčnou osobu nezačnou vztahovat právní předpisy členského státu na základě její činnosti jako zaměstnané nebo samostatně výdělečně činné osoby.

5. Náklady na věcné dávky uvedené v odstavcích 1 až 3 nese příslušná instituce, která nese náklady na věcné dávky poskytované důchodci nebo jeho pozůstalým v členských státech jejich bydliště.

Článek 29

Peněžité dávky pro důchodce

1. Peněžité dávky vyplácí osobě pobírající důchod či důchody podle právních předpisů jednoho nebo více členských států příslušná instituce členského státu ve kterém se nachází příslušná instituce, která nese náklady na věcné dávky poskytované důchodci v členském státě jeho bydliště. Článek 21 se použije obdobně.
2. Odstavec 1 se použije také na rodinné příslušníky důchodce.

Článek 30

Příspěvky důchodců

1. Instituce členského státu, která je podle právních předpisů, které provádí, odpovědná za í srážky příspěvků na dávky v nemoci, mateřství a rovnocenné otcovské dávky, může vyžadovat a vymáhat tyto srážky, vypočtené v souladu s platnými právními předpisy, jen pokud náklady na tyto dávky podle článků 23 až 26 má nést některá instituce uvedeného členského státu.
2. Pokud v případech uvedených v článku 25 je získání dávek v nemoci, mateřství a rovnocenných otcovských dávek, podmíněno placením příspěvků nebo obdobných plateb podle právních předpisů členského státu, ve kterém dotyčný důchodce bydlí, nelze tyto příspěvky vybírat z důvodu tohoto bydliště.

Oddíl 3

Společná ustanovení

Článek 31

Obecná ustanovení

Články 23 až 30 se nepoužijí na důchodce nebo jeho rodinné příslušníky, kteří mají nárok na dávky podle právních předpisů členského státu na základě své činnosti jako zaměstnané nebo samostatně výdělečně činné osoby. V tomto případě se pro účely této kapitoly na dotyčné osoby použijí články 17 až 21.

Článek 32

Přednost nároku na věcné dávky – zvláštní pravidlo pro nárok rodinných příslušníků na dávky v členském státě bydliště

1. Samostatné právo na věcné dávky podle právních předpisů členského státu nebo této kapitoly má přednost před odvozeným právem na dávky rodinných příslušníků. Odvozené právo na věcné dávky má však přednost před samostatnými právy v případě, že samostatné právo v členském státě bydliště existuje přímo a pouze na základě bydliště dotyčné osoby v tomto státě.
2. Mají-li rodinní příslušníci pojištěné osoby bydliště v členském státě, podle jehož právních předpisů nárok na věcné dávky není podmíněn pojištěním nebo činností zaměstnance nebo samostatně výdělečně činné osoby, poskytují se věcné dávky na účet příslušné instituce členského státu bydliště, pokud v tomto členském státě manžel či manželka anebo osoba pečující o děti pojištěné osoby, vyvíjí činnost jako zaměstnanec nebo osoba samostatně výdělečně činná nebo od tohoto členského státu pobírá důchod na základě činnosti jako zaměstnanec nebo samostatně výdělečně činná osoba.

Článek 33

Důležité věcné dávky

1. Pokud instituce jednoho členského státu uzná nárok zaměstnané osoby nebo osoby samostatně výdělečně činné nebo jejího rodinného příslušníka na protézu, velkou protetickou pomůcku nebo jinou důležitou věcnou dávku dříve, než začne tato osoba být pojištěna u instituce jiného členského státu, uvedená zaměstnaná osoba nebo osoba samostatně výdělečně činná obdrží tyto dávky na účet první instituce, i když jsou poskytnuty až poté, co byla pojištěna podle právních předpisů prováděných druhou institucí.
2. Správní komise vypracuje seznam dávek, na které se vztahuje odstavec 1.

Článek 34

Souběh dávek dlouhodobé péče

1. Jestliže poživatel peněžitých dávek v případě dlouhodobé péče, s nimiž je třeba zacházet jako s nemocenskými dávkami, a jsou proto poskytovány členským státem způsobilým k poskytování peněžitých dávek podle článků 21 nebo 29, má podle této kapitoly zároveň nárok na věcné dávky určené ke stejnému účelu poskytované institucí místa bydliště nebo pobytu v jiném členském státě a instituce v prvním členském státě je podle článku 35 rovněž požádána o uhrazení nákladů na

tyto věcné dávky, všeobecné ustanovení o předcházení souběhu dávek zavedené v článku 10 je použitelné pouze s tímto omezením: Jestliže dotyčná osoba uplatní nárok a získá věcné dávky, částka peněžitých dávek se sníží o částku věcných dávek, na kterou je nebo by mohl být uplatňován nárok u instituce prvního členského státu, po níž se žádá uhrazení nákladů.2. Správní komise vypracuje seznam peněžitých i věcných dávek, na které se vztahuje odstavec 1.

3. Dva nebo více členských států nebo jejich příslušné instituce se mohou dohodnout na dalších doplňkových opatřeních, které však nesmějí být pro dotyčné osoby méně výhodné než zásady stanovené v odstavci 1.

Článek 35

Úhrady mezi institucemi

1. Věcné dávky poskytované podle této kapitoly institucemi jednoho členského státu jménem instituce jiného členského státu se plně uhrazují.

2. Úhrady uvedené v odstavci 1 se určují a provádějí postupem stanoveným prováděcím nařízením, a to buď po prokázání skutečných výdajů, nebo na základě paušálních částek v případě členských států, pro jejichž právní nebo správní struktury není použití úhrady na základě skutečných výdajů vhodné.

3. Dva nebo více členských států a jejich příslušné instituce mohou stanovit jiné způsoby poskytování úhrad nebo se zříci úhrad mezi institucemi, které podléhají jejich pravomoci.

KAPITOLA 2

Dávky při pracovních úrazech a nemocech z povolání

Článek 36

Nárok na věcné a peněžité dávky

1. Aniž je dotčeno kterékoli příznivější ustanovení uvedené v odstavci 2 tohoto článku, použijí se ustanovení článku 17, čl. 18 odst. 1 a čl. 20 odst. 1 také na dávky týkající se pracovních úrazů a nemocí z povolání.

2. Osoba, která utrpěla pracovní úraz nebo onemocněla nemocí z povolání a která bydlí nebo pobývá v jiném než příslušném členském státě, má nárok na zvláštní věcné dávky ze systému pojištění pro případ pracovního úrazu a nemoci z povolání poskytované jménem příslušné instituce institucí místa bydliště nebo pobytu podle právních předpisů, které provádí tak, jako by dotyčná osoba byla pojištěna podle těchto předpisů.

3. Článek 21 se použije také na dávky uvedené v této kapitole.

Článek 37

Náklady na převoz

1. Příslušná instituce členského státu, jehož právní předpisy stanoví úhradu nákladů na převoz osoby, která utrpěla pracovní úraz nebo u které je zjištěna nemoc z povolání, buď do místa jejího bydliště nebo do nemocnice, uhradí tyto náklady do odpovídajícího místa na území jiného členského státu, kde má tato osoba bydliště, za předpokladu, že tato instituce tento převoz předem povolí; přitom se náležitě přihlíží k důvodům převozu. Povolení se nevyžaduje v případě přeshraničních pracovníků.

2. Příslušná instituce členského státu, jehož právní předpisy stanoví úhradu nákladů na převoz těla osoby, která utrpí smrtelný pracovní úraz, na místo pohřbu, uhradí tyto náklady v souladu s právními předpisy, které provádí, na odpovídající místo na území jiného členského státu, kde měla osoba bydliště v době úrazu.

Článek 38

Dávky pro případ nemoci z povolání, pokud byla postižená osoba vystavena stejnému riziku v několika členských státech

Pokud osoba, u které je zjištěna nemoc z povolání, vykonávala činnost způsobilou vyvolat uvedenou nemoc podle právních předpisů dvou nebo více členských států, jsou dávky, o které může tato osoba nebo její pozůstalí žádat, přiznávány výhradně podle právních předpisů posledního z těch států, jejichž podmínky jsou splněny.

Článek 39

Zhoršení nemoci z povolání

V případě zhoršení nemoci z povolání, za kterou osoba pobírala nebo pobírá dávku podle právních předpisů členského státu, se použijí tato pravidla:

- a) jestliže dotyčná osoba v době pobírání dávek neprovozovala podle právních předpisů jiného členského státu činnost jako zaměstnaná nebo samostatně výdělečně činná osoba, která pravděpodobně způsobila nebo zhoršila dotyčnou nemoc, náklady na dávky ponese podle právních předpisů, které provádí, příslušná instituce prvního členského státu, přičemž vezme v úvahu zhoršení;
- b) jestliže dotyčná osoba v době pobírání dávek provozovala podle právních předpisů jiného členského státu takovou činnost, náklady na dávky ponese podle právních předpisů, které provádí, příslušná instituce prvního členského státu, přičemž nebude brát v úvahu zhoršení. Příslušná instituce druhého členského státu poskytne dotyčné osobě doplatek, jehož výše odpovídá

rozdílu mezi částkou dávek náležejících osobě po zhoršení a částkou, která by osobě podle právních předpisů prováděných institucí náležela před zhoršením, kdyby se dotyčná nemoc vyskytla podle právních předpisů tohoto členského státu;

- c) pravidla týkající se snížení, pozastavení a odnětí dávek, stanovená právními předpisy členského státu nebudou použita vůči osobám pobírajícím dávky od institucí dvou členských států v souladu s písmenem b).

Článek 40

Pravidla pro přihlídnutí k zvláštnostem některých právních předpisů

1. Neexistuje-li v členském státě, kde se dotyčná osoba právě nalézá žádné pojištění pro případ pracovních úrazů nebo nemocí z povolání, nebo existuje-li takové pojištění, ale není žádná instituce příslušná pro poskytování věcných dávek, poskytuje tyto dávky instituce místa bydliště nebo pobytu příslušná pro poskytování věcných dávek v nemoci.

2. Neexistuje-li žádné pojištění pro případy pracovních úrazů nebo nemocí z povolání v příslušném členském státě, ustanovení této kapitoly o věcných dávkách se přesto použijí na osobu, která má nárok na tyto dávky v nemoci, mateřství nebo rovnocenném otcovství podle právních předpisů příslušného členského státu, pokud dotyčná osoba utrpěla pracovní úraz nebo onemocněla nemocí z povolání během bydlení nebo pobytu v jiném členském státě. Náklady nese instituce příslušná pro věcné dávky podle právních předpisů příslušného členského státu.

3. Článek 5 se použije na příslušnou instituci členského státu pokud jde o rovnocennost pracovních úrazů a nemocí z povolání, které nastaly nebo které byly následně potvrzeny podle právních předpisů jiného členského státu při hodnocení stupně pracovní neschopnosti, nároků na dávky nebo jejich výši za podmínky, že:

- a) za pracovní úraz nebo nemoc z povolání, které nastaly nebo které byly potvrzeny předtím podle jím prováděných právních předpisů nenáleží žádná náhrada,

a

- b) nenáleží žádná náhrada za pracovní úraz nebo nemoc z povolání, které nastaly nebo které byly následně potvrzeny podle právních předpisů jiného členského státu, podle kterých k pracovnímu úrazu nebo nemoci z povolání došlo nebo bylo potvrzeno, že k nim došlo.

Článek 41

Úhrady mezi institucemi

1. Článek 35 se použije také na dávky , na které se vztahuje tato kapitola, a úhrady se poskytují na základě skutečných nákladů.
2. Dva nebo více členských států nebo jejich příslušné instituce mohou stanovit jiné způsoby poskytování úhrad nebo se zřící úhrad mezi institucemi, které podléhají jejich pravomoci.

KAPITOLA 3

Pohřebné

Článek 42

Nárok na pohřebné, pokud k úmrtí dojde nebo pokud má oprávněná osoba bydliště v jiném než příslušném členském státě

1. Zemře-li pojištěná osoba nebo její rodinný příslušník na území jiného než příslušného členského státu, má se za to, že k úmrtí došlo na území příslušného státu.
2. Příslušná instituce je povinna přiznat pohřebné splatné podle právních předpisů, které provádí, i když má oprávněná osoba bydliště na území jiného než příslušného členského státu.
3. Odstavce 1 a 2 se použijí i na případy, kdy k úmrtí dojde v důsledku pracovního úrazu nebo nemoci z povolání.

Článek 43

Poskytování dávek v případě úmrtí důchodce

1. V případě úmrtí důchodce, který měl nárok na důchod podle právních předpisů jednoho členského státu nebo na důchody podle právních předpisů dvou nebo více členských států a který bydlel na území jiného členského státu, než je členský stát, jehož instituce je příslušná poskytovat mu věcné dávky přiznané podle článků 24 a 25, vyplatí pohřebné náležející podle právních předpisů prováděných uvedenou institucí tato instituce na své náklady, jako by dotyčný důchodce bydlel v době svého úmrtí na území členského státu, ve kterém se tato instituce nachází .
2. Odstavec 1 se použije obdobně i na rodinné příslušníky důchodce.

KAPITOLA 4

Dávky v invaliditě

Článek 44

Osoby, na něž se vztahují pouze právní předpisy typu A

1. Pro účely této kapitoly se „právními předpisy typu A“ rozumí všechny právní předpisy, podle nichž výše dávek v invaliditě nezávisí na trvání dob pojištění nebo bydlení a které příslušný členský stát výslovně zařadil do přílohy VI, a „právními předpisy typu B“ se rozumí všechny ostatní právní předpisy.

2. Osoba, na kterou se postupně nebo střídavě vztahovaly právní předpisy dvou nebo více členských států a která získala doby pojištění nebo bydlení výlučně podle právních předpisů typu A, má nárok pouze na dávky poskytované institucí toho členského státu, jehož právní předpisy byly platné v době, kdy došlo k pracovní neschopnosti, po níž následovala invalidita, tam kde je to vhodné s přihlédnutím k článku 45, a pobírá tyto dávky v souladu s těmito právními předpisy.

3. Osoba, která nemá nárok na dávky podle odstavce 2, pobírá dávky, na které má nárok podle právních předpisů jiného členského státu, tam kde je to vhodné s přihlédnutím k článku 45.

4. Pokud právní předpisy uvedené v odstavcích 2 a 3 obsahují pravidla pro snížení, pozastavení nebo odnětí dávek v invaliditě v případě souběhu s jiným příjmem nebo s dávkami různého druhu ve smyslu čl. 53 odst. 2, použijí se obdobně čl. 53 odst. 3 a čl. 55 odst. 3.

Článek 45

Zvláštní ustanovení o sčítání dob

Příslušná instituce členského státu, jehož právní předpisy podmiňují získání, zachování a obnovení nároku na dávky získáním dob pojištění nebo bydlení, použije v případě potřeby čl. 51 odst. 1 obdobně.

Článek 46

Osoby , na které se vztahují pouze právní předpisy typu B nebo právní předpisy typu A i B

1. Osoba, na která postupně nebo střídavě podléhala právním předpisům dvou nebo více členských států, z nichž alespoň jedny nejsou právními předpisy typu A, má nárok na dávky podle kapitoly 5, která se použije obdobně s přihlédnutím k odstavci 3.
2. Pokud však dotyčná osoba předtím podléhala právním předpisům typu B a je postižena pracovní neschopností vedoucí k invaliditě, přičemž se na ni vztahují právní předpisy typu A, má nárok na dávky podle článku 44, za předpokladu, že:
 - splňuje podmínky buď výlučně uvedených právních předpisů nebo jiných předpisů téhož typu, tam kde je to vhodné s přihlédnutím k článku 45, avšak bez použití dob pojištění nebo bydlení získaných podle právních předpisů typu B, a
 - neuplatňuje žádné nároky na dávky ve stáří, s přihlédnutím k čl. 50 odst. 1.
3. Rozhodnutí instituce členského státu o stupni invalidity žadatele je závazné pro instituci kteréhokoli jiného dotčeného členského státu, pokud je v příloze VII potvrzen soulad mezi právními předpisy těchto členských států o podmínkách týkajících se stupňů invalidity.

Článek 47

Zhoršení invalidity

1. V případě zhoršení invalidity, z důvodu které určitá osoba pobírá dávky podle právních předpisů jednoho nebo více členských států se s přihlédnutím ke zhoršení použijí tato ustanovení:
 - a) dávky se poskytují v souladu s kapitolou 5 používanou obdobně ;
 - b) jestliže však dotyčná osoba podléhala dvěma a více právním předpisům typu A a od doby, kdy začala pobírat dávku, nepodléhala právním předpisům jiného členského státu, poskytuje se dávka v souladu s čl. 44 odst. 2.
2. Je-li celková výše dávky nebo dávek vyplácených podle odstavce 1 nižší než výše dávky, kterou dotyčná osoba pobírala na náklady instituce, která byla dříve příslušná pro výplatu dávky, je tato instituce povinna poskytnout této osobě doplatek rovnající se rozdílu mezi těmito dvěma částkami.
3. Nemá-li dotyčná osoba nárok na dávky na náklady instituce jiného členského státu, poskytne příslušná instituce dříve příslušného státu dávky v souladu s právními předpisy, které provádí, s přihlédnutím ke zhoršení a tam kde je to vhodné ke článku 45.

Článek 48

Přechod od dávek v invaliditě k dávkám ve stáří

1. Dávky v invaliditě se , tam kde je to vhodné, převedou na dávky ve stáří za podmínek stanovených v právních předpisech jednoho nebo více států, podle kterých jsou poskytovány, a v souladu s kapitolou 5.

2. Může-li osoba pobírající dávky v invaliditě uplatnit nárok na dávky ve stáří podle právních předpisů jednoho nebo více členských států v souladu s článkem 50, poskytuje kterákoliv instituce příslušná k poskytování dávek v invaliditě podle právních předpisů členského státu nadále takové osobě dávky v invaliditě, na které má nárok podle právních předpisů které provádí, dokud se pro tuto instituci nestane použitelným odstavec 1 nebo dokud dotyčná osoba nespĺňuje podmínky pro tyto dávky.

3. Jsou-li dávky v invaliditě, poskytované podle právních předpisů členského státu v souladu s článkem 44, převedeny na dávky ve stáří a pokud dotyčná osoba dosud nespĺňuje podmínky stanovené právními předpisy jednoho nebo více členských států pro pobírání těchto dávek, pobírá dotyčná osoba od uvedeného členského státu či uvedených členských států ode dne přeměny dávky v invaliditě.

Tyto dávky v invaliditě se poskytují v souladu s kapitolou 5, jako by tato kapitola byla použitelná v době, kdy došlo k pracovní neschopnosti vedoucí k invaliditě, dokud dotyčná osoba nespĺňuje kvalifikační podmínky pro dávku ve stáří, stanovené dotčenými vnitrostátními právními předpisy nebo, není-li uvedené převedení stanoveno, dokud má nárok na dávky v invaliditě podle posledně uvedených právních předpisů.

4. Dávky v invaliditě poskytované podle článku 44 se znovu vypočtou v souladu s kapitolou 5, jakmile jejich příjemce splní kvalifikační podmínky pro dávky v invaliditě stanovené právními předpisy typu B nebo jakmile příjemce obdrží dávky ve stáří podle právních předpisů jiného členského státu.

Článek 49

Zvláštní ustanovení pro úředníky

Články 6, 44, 46, 47 a 48 a čl. 60 odst. 2 a 3 se obdobně použijí na osoby, na které se vztahuje zvláštní systém pro úředníky.

KAPITOLA 5

Starobní a pozůstalostní důchody

Článek 50

Obecná ustanovení

1. Všechny příslušné instituce stanoví nároky na dávky podle právních předpisů členských států, kterým dotyčné osoby podléhaly, při předložení žádosti o jejich přiznání, pokud dotyčná osoba výslovně nepožádá o odklad přiznání dávek ve stáří podle právních předpisů jednoho nebo více členských států.
2. Jestliže v dané době dotyčná osoba ještě nebo již nespĺňuje podmínky stanovené právními předpisy všech členských států, kterým podléhala, instituce, která provádí právní předpisy, jejichž podmínky jsou splněny, nepřihlíží při provádění výpočtu v souladu s čl. 52 odst. 1 písm. a) nebo b) k dobám získaným podle právních předpisů, jejichž podmínky ještě nebo již nejsou splněny, pokud je to důvodem pro stanovení nižší dávky.
3. Odstavec 2 se použije obdobně, pokud dotyčná osoba výslovně požádá o odklad poskytování dávek ve stáří.
4. Nový výpočet se provede automaticky, jsou-li splněny podmínky, které mají být splněny podle jiných právních předpisů, nebo když osoba požádá o přiznání dávky ve stáří odložené v souladu s odstavcem 1, pokud ještě nebylo přihlédnuto k dobám získaným podle jiných právních předpisů na základě odstavce 2 nebo 3.

Článek 51

Zvláštní ustanovení o sčítání dob

1. Podmiňují-li právní předpisy členského státu poskytování některých dávek získáním dob pojištění pouze u zvláštních činností vykonávaných zaměstnancem nebo samostatně výdělečně činnou osobou nebo v povolání, na které se vztahuje zvláštní systém pro zaměstnance nebo samostatně výdělečně činné osoby, přihlíží příslušná instituce tohoto členského státu k dobám získaným podle právních předpisů jiných členských států pouze v případě, že byly získány v rámci odpovídajícího systému nebo pokud tomu tak není, ve stejném povolání, nebo, tam kde je to vhodné, ve stejné činnosti vykonávané zaměstnancem nebo samostatně výdělečně činnou osobou.

Nespĺňuje-li po přihlédnutí k takto získaným dobám dotyčná osoba podmínky pro pobírání dávek zvláštního systému, berou se tyto doby v úvahu pro účely poskytování dávek podle obecného systému nebo, neexistuje-li, dávek systému vztahujícího se na dělníky nebo úředníky, podle jednotlivého případu, za předpokladu, že dotyčná osoba byla pojištěna v rámci jednoho z těchto systémů .

2. K dobám pojištění získaným v rámci zvláštního systému členského státu se přihlíží pro účely poskytování dávek obecného systému nebo, neexistuje-li, dávek systému vztahujícího se na dělníky nebo úředníky, podle jednotlivého případu, jiného členského státu, pokud dotyčná osoba byla pojištěna v rámci jednoho z těchto systémů, a to i když k těmto dobám již bylo přihlédnuto v uvedeném jiném členském státě v rámci zvláštního systému.

3. Pokud právní předpisy členského státu podmiňují získání, zachování a obnovení nároků na dávky pojištěním dotyčné osoby při vzniku sociální události, tato podmínka se považuje za splněnou v případě pojištění podle právních předpisů jiného členského státu v souladu s postupy stanovenými v příloze XI pro každý dotčený členský stát.

Článek 52

Přiznání dávek

1. Příslušná instituce vypočte výši náležející dávky:
 - a) podle právních předpisů, které provádí, a to pokud podmínky nároku na dávky pokud byly splněny výhradně podle vnitrostátních právních předpisů (nezávislá dávka);
 - b) výpočtem teoretické výše a následně skutečné výše dávky (poměrná dávka) takto:
 - i) teoretická výše dávky se rovná dávce, kterou by dotyčná osoba měla nárok, pokud by všechny doby pojištění a/nebo bydlení získané podle právních předpisů ostatních členských států byly získány ke dni přiznání dávky podle právních předpisů, které provádí. Pokud podle těchto právních předpisů výše dávky nezávisí na délce získaných dob, považuje se uvedená výše za teoretickou výši;
 - ii) příslušná instituce pak stanoví skutečnou výši poměrné dávky tak, že použije na teoretickou výši poměr mezi délkou dob získaných před vznikem sociální události podle právních předpisů, které provádí, a celkovou délkou dob získaných před vznikem sociální události podle právních předpisů všech dotčených členských států.
2. Kde je to vhodné, použije příslušná instituce na výši vypočtenou podle odst.1 písm. a) a b) všechna pravidla týkající se snížení, pozastavení nebo odnětí podle právních předpisů, které provádí a v mezích stanovených v čl. 53 až 55.
3. Dotyčná osoba má nárok, aby jí příslušná instituce každého členského státu vyplácela vyšší z částek vypočtených podle odst. 1 písm. a) a b).

4. Pokud výpočet podle odst. 1 písm. a) v jednom členském státě stále vede k výsledku, že nezávislá dávka je stejná nebo vyšší než poměrná dávka vypočtená podle odst. 1 písm. b), příslušná instituce může od poměrného výpočtu upustit za podmínek uvedených v prováděcím nařízení. Tyto situace jsou uvedeny v příloze VIII.

Článek 53

Pravidla předcházení souběhu

1. Každý souběh dávek v invaliditě, ve stáří a pozůstalostních dávek vypočtených nebo poskytovaných stejné osobě na základě získaných dob pojištění a/nebo bydlení se považuje za souběh dávek stejného druhu.

2. Souběh dávek, které nelze považovat za dávky stejného druhu ve smyslu odstavce 1 se považuje za souběh dávek různého druhu.

3. Tato ustanovení se použijí pro účely pravidel předcházení souběhu stanovených právními předpisy členského státu v případě souběhu dávky v invaliditě, ve stáří nebo pozůstalostní dávky s dávkou stejného druhu nebo s dávkou různého druhu nebo s jiným příjmem:

- a) příslušná instituce přihlíží k dávkám nebo příjmům získaným v jiném členském státě, pouze pokud právní předpisy, které provádí, stanoví přihlížení k dávkám nebo příjmům získaným v zahraničí;
- b) příslušná instituce přihlíží k výši dávek nebo příjmů, které má vyplácet jiný členský stát před srážkou daně, příspěvků na sociální zabezpečení a jiných jednotlivých poplatků nebo srážek, pokud právní předpisy, které provádí, nestanoví provádění pravidel předcházení souběhu po takových srážkách, a to za podmínek a postupů stanovených v prováděcím nařízení;
- c) příslušná instituce nepřihlíží k výši dávek získaných podle právních předpisů jiného členského státu na základě dobrovolného pojištění nebo dobrovolného pokračujícího pojištění;
- d) pokud určitý členský stát používá pravidla předcházení souběhu proto, že dotyčná osoba pobírá dávky stejného nebo různého druhu podle právních předpisů jiného členského státu nebo příjem získaný v jiných členských státech, lze náležející dávku snížit pouze o výši těchto dávek nebo tohoto příjmu.

Článek 54

Souběh dávek stejného druhu

1. V případě souběhu dávek stejného druhu náležejících podle právních předpisů dvou nebo více členských států nejsou pravidla předcházení souběhu stanovená právními předpisy členského státu na poměrné dávky použitelná.
2. Pravidla předcházení souběhu se použijí na nezávislou dávku, pouze pokud je dotčená dávka:
 - a) dávkou, jejíž výše nezávisí na délce získaných dob pojištění nebo bydlení, nebo
 - b) dávkou, jejíž výše je určena na základě započtené doby považované za získanou mezi dnem vzniku sociální události a pozdějším dnem, která je v souběhu s:
 - i) dávkou stejného druhu, nebyla-li uzavřena dohoda mezi dvěma nebo více členskými státy zajišťující, že tatáž započtená doba nebude vzata v úvahu více než jednou; nebo
 - ii) dávkou uvedenou pod písmenem a).

Dávky a dohody uvedené pod písmeny a) a b) jsou uvedeny v příloze IX.

Článek 55

Souběh dávek různého druhu

1. Jestliže pobírání dávek různého druhu nebo jiného příjmu vyžaduje použití pravidel předcházení souběhu stanoveného právními předpisy dotčených členských států ohledně:
 - a) dvou nebo více nezávislých dávek, příslušné instituce rozdělí výši dávky nebo dávek nebo jiného příjmu, tak jak byly vzaty v úvahu, počtem dávek, na které se tato pravidla vztahují;

použití tohoto písmene však nemůže zbavit dotyčnou osobu jejího postavení důchodce pro účely jiných kapitol této hlavy za podmínek a postupů stanovených prováděcím nařízením;
 - b) jedné nebo několika poměrných dávek, příslušné instituce berou v úvahu dávku nebo dávky nebo jiný příjem a všechny stanovené prvky provádění pravidel předcházení souběhu jako funkci poměru mezi dobami pojištění

a/nebo bydlení, stanovené pro výpočet uvedený v čl. 52 odst. 1 písm. b) bod ii);

- c) jedné nebo více nezávislých dávek a jedné nebo více poměrných dávek, příslušné instituce použijí obdobně písmeno a) na nezávislé dávky a písmeno b) na poměrné dávky.

2. Příslušná instituce nepoužije rozdělení stanovené pro nezávislé dávky, pokud právní předpisy, které provádí, stanoví, že pro výpočet části jejich výše, která je určena jako funkce poměru mezi dobami pojištění a/nebo bydlení uvedenými v čl. 52 odst. 1 písm. b) bod ii), mají být vzaty v úvahu dávky různého druhu a/nebo jiné příjmy a všechny ostatní prvky.

3. Odstavce 1 a 2 se použijí obdobně na případy, kdy právní předpisy jednoho nebo více členských států stanoví, že nárok na dávku nelze získat v případě, kdy dotčená osoba pobírá dávku různého druhu náležející podle právních předpisů jiného členského státu, nebo jiný příjem.

Článek 56

Doplňující ustanovení pro výpočet dávek

1. Pro výpočet teoretické a poměrné výše uvedené v čl. 52 odst. 1 písm. b) se použijí tato pravidla:

- a) je-li celková délka dob pojištění nebo bydlení získaných před vznikem sociální události podle právních předpisů všech dotčených členských států delší než maximální doba vyžadovaná právními předpisy jednoho z těchto členských států pro pobírání plné dávky, vezme příslušná instituce tohoto státu v úvahu maximální dobu namísto celkové délky získaných dob; tato metoda výpočtu nesmí vést k tomu, aby tato instituce hradila větší částku dávky, než je plná dávka stanovená právními předpisy, které provádí. Toto ustanovení se nevztahuje na dávky, jejichž výše nezávisí na délce pojištění;
- b) postup pro přihlídnutí k souběhu dob je stanoven v prováděcím nařízení;
- c) stanoví-li právní předpisy členského státu, že dávky mají být vypočítány na základě příjmů, příspěvků, základů příspěvků, zvýšení, výdělků, dalších částek nebo kombinace několika z nich (průměrné, poměrné, pevné nebo započtené), příslušná instituce:
- i) určí základ pro výpočet dávek pouze na základě dob pojištění získaných podle právních předpisů, které provádí,
- ii) použije pro určení výše, která má být vypočtena podle získaných dob pojištění a/nebo bydlení a podle právních předpisů ostatních členských států, stejné prvky určené nebo zjištěné pro doby pojištění získané podle právních předpisů, které používá,

v souladu s postupy stanovenými v příloze XI za dotčený členský stát.

2. Ustanovení právních předpisů členského státu týkající se valorizace faktorů, ke kterým se přihlíží při výpočtu dávek se v případě potřeby použijí na faktory, ke kterým přihlíží příslušná instituce tohoto členského státu v souladu s odstavcem 1, pokud jde o doby pojištění nebo bydlení získané podle právních předpisů jiných členských států.

Článek 57

Doby pojištění nebo bydlení kratší než jeden rok

1. Bez ohledu na čl. 52 odst. 1 písm. b) není instituce členského státu povinna poskytovat dávky na základě dob získaných podle právních předpisů, které provádí, které se berou v úvahu při vzniku sociální události, jestliže:

- délka uvedených dob nedosahuje jednoho roku, a
- pouze na základě těchto dob nelze podle uvedených právních předpisů se získat nárok na dávku. Pro účely tohoto článku se „dobami“ rozumí všechny doby pojištění, zaměstnání, samostatné výdělečné činnosti nebo bydlení, které zakládají nárok na dotčenou dávku nebo ji přímo zvyšují.

2. Příslušné instituce každého dotčeného členského státu přihlížejí k době uvedené v odstavci 1 pro účely čl. 52 odst. 1 písm. b) bod i).

3. Pokud by důsledkem použití odstavce 1 bylo osvobození všech příslušných institucí dotčených členských států od jejich povinností, poskytují se dávky výhradně podle právních předpisů posledního z těchto členských států, jehož podmínky jsou splněny, jako by všechny doby pojištění a bydlení získané a vzaté v úvahu podle právních předpisů v souladu s článkem 6 a čl. 51 odst. 1 a 2 byly získány podle právních předpisů tohoto členského státu.

Článek 58

Přiznání doplatku

1. Příjemci dávek, na kterého se vztahuje tato kapitola, nesmí být v členském státě, ve kterém bydlí a podle jehož právních předpisů mu náleží dávka, přiznána dávka nižší než je minimální dávka stanovená těmito právními předpisy za dobu pojištění nebo bydlení, která se rovná všem dobám pojištění vzatým v úvahu pro výplatu dávek v souladu s touto kapitolou.

2. Příslušná instituce uvedeného členského státu mu vyplácí po celou dobu jeho bydlení na území tohoto státu doplatek rovnající se rozdílu mezi celkovou částkou dávek náležejících podle této kapitoly a částkou minimální dávky.

Článek 59

Nový výpočet a přehodnocení dávek

1. Jestliže se metoda stanovení dávek nebo pravidla pro výpočet dávek podle právních předpisů členského státu změnila nebo pokud dojde k významné změně osobní situace dotyčné osoby, která by podle uvedených právních předpisů vedla k úpravě výše dávek, provede se v souladu s článkem 52 nový výpočet .
2. Naproti tomu, jestliže z důvodu zvýšení životních nákladů nebo změn příjmu nebo jiných důvodů pro úpravu, jsou dávky dotčeného členského státu upraveny procentem nebo paušální částkou, toto procento nebo paušální částka se použije přímo na dávky určené podle článku 52, aniž by bylo zapotřebí provést nový výpočet.

Článek 60

Zvláštní ustanovení o úřednících

1. Články 6, 50, čl. 51 odst. 3 a články 52 až 59 se použijí obdobně na osoby pokryté zvláštním systémem pro úředníky.
2. Pokud však právní předpisy členského státu podmiňují získání, ukončení, zachování nebo obnovení nároku na dávky v rámci zvláštního systému pro úředníky získáním všech dob pojištění v rámci jednoho nebo více zvláštních systémů pro úředníky v tomto členském státě nebo získáním dob pojištění považovaných právními předpisy tohoto členského státu za rovnocenné těmto dobám, přihlíží příslušná instituce toho státu pouze k dobám, které mohou být uznány podle právních předpisů, které provádí.

Nesplňuje-li po přihlednutí k takto získaným dobám dotyčná osoba podmínky pro pobírání těchto dávek, přihlíží se k těmto dobám pro přiznání dávek v rámci obecného systému nebo, neexistuje-li, v rámci systému použitelného na dělníky nebo úředníky, podle jednotlivého případu.
3. Jsou-li podle právních předpisů členského státu dávky v rámci zvláštního systému pro úředníky vyměřeny na základě posledního platu nebo platů pobíraných v referenčním období, příslušná instituce tohoto státu vezme pro účely výpočtu dávek v úvahu pouze platy, které dotyčná osoba pobírala během doby nebo dob, ve kterých podléhala uvedeným právním předpisům.

KAPITOLA 6

Dávky v nezaměstnanosti

Článek 61

Zvláštní pravidla pro sčítání dob pojištění, zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti

1. Příslušná instituce členského státu, jehož právní předpisy podmiňují získání, zachování, obnovení nebo trvání nároku na dávky získáním buď dob pojištění, zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti, přihlíží v nezbytné míře k dobám pojištění, zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti získaným podle právních předpisů kteréhokoli jiného členského státu, jako by šlo o doby získané podle právních předpisů, které provádí.

Pokud však příslušné právní předpisy podmiňují nárok na dávky získáním dob pojištění, nepřihlíží se k dobám zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti získaným podle právních předpisů jiného členského státu, ledaže by+ byly tyto doby považovány za doby pojištění a pokud byly získány podle příslušných právních předpisů.

2. Kromě případů uvedených v čl. 65 odst. 5 písm. a) je použití odstavce 1 podmíněno tím, že dotyčná osoba naposled získala podle právních předpisů, podle kterých se o dávky žádá:

- doby pojištění, pokud uvedené právní předpisy doby pojištění vyžadují,
- doby zaměstnání, pokud uvedené právní předpisy doby zaměstnání vyžadují,
nebo
- doby samostatné výdělečné činnosti, pokud uvedené právní předpisy doby samostatné výdělečné činnosti vyžadují.

Článek 62

Výpočet dávek

1. Příslušná instituce členského státu, jehož právní předpisy stanoví výpočet dávek na základě výše předchozího platu nebo příjmu výdělečné činnosti, přihlíží výlučně k platu nebo příjmu z výdělečné činnosti, který dotyčná osoba obdržela za svou poslední činnost zaměstnance nebo osoby samostatně výdělečně činné podle uvedených právních předpisů.

2. Odstavec 1 se použije také v případech, kdy právní předpisy prováděné příslušnou institucí stanoví zvláštní referenční období pro určení platu, který slouží jako základ pro výpočet dávek, a pokud se právní předpisy jiného členského státu vztahovaly na dotyčnou osobu po celou tuto dobu nebo její část.

3. Pokud jde o přeshraniční pracovníky, na které se vztahuje čl. 65 odst. 5 písm. a), instituce místa bydliště vezme odchýlně od odstavců 1 a 2 v úvahu plat nebo příjem z výdělečné činnosti pobíraný dotyčnou osobou v členském státě, jehož právním předpisům podléhala v době své poslední činnosti jako zaměstnanec nebo osoba samostatně výdělečně činná, a to v souladu s prováděcím nařízením.

Článek 63

Zvláštní ustanovení o upuštění od pravidel týkajících se bydliště

Pro účely této kapitoly se článek 7 použije pouze na případy stanovené v člácích 64 a 65 a v mezích v nich stanovených.

Článek 64

Nezaměstnané osoby odcházející do jiného členského státu

1. Zcela nezaměstnaná osoba, která splňuje podmínky právních předpisů příslušného členského státu pro vznik nároku na dávky a která odchází do jiného členského státu s cílem hledat zaměstnání, si zachová nárok na peněžité dávky v nezaměstnanosti za těchto podmínek a s těmito omezeními:

- a) před svým odjezdem musí být nezaměstnaná osoba registrována jako osoba hledající zaměstnání a musí zůstat k dispozici službám zaměstnanosti příslušného členského státu nejméně čtyři týdny poté, co se stala nezaměstnanou. Příslušné služby nebo instituce jí však mohou povolit odjezd před uplynutím této doby;
- b) nezaměstnaná osoba registrována jako osoba hledající zaměstnání u služeb zaměstnanosti členského státu, do kterého odjela, a podřídit se tam kontrole a plnit podmínky stanovené právními předpisy tohoto členského státu. Tato podmínka se považuje za splněnou pokud jde o dobu před registrací, jestliže se dotyčná osoba zaregistrovala do sedmi dnů po dni, kdy přestala být k dispozici službám zaměstnanosti ve členském státě, který opustila. Ve výjimečných případech mohou příslušné služby nebo instituce tuto lhůtu prodloužit;
- c) nárok na dávky je zachován po dobu tří měsíců ode dne, kdy dotyčná osoba přestala být k dispozici službám zaměstnanosti státu, který opustila, za

předpokladu, že celkové trvání pobírání dávek nepřekročí trvání jejího nároku na dávky podle právních předpisů tohoto členského státu. Příslušné služby nebo instituce mohou prodloužit lhůtu tři měsíců nejvýše na šest měsíců;

d) dávky vyplácí příslušná instituce v souladu s právními předpisy, které provádí, na své náklady.

2. Vrátili-li se dotyčná osoba do příslušného státu v době uplynutí lhůty, po kterou má nárok na dávky podle ustanovení odst. 1 písm. c) nebo před jejím uplynutím, její nárok na dávky podle právních předpisů tohoto státu trvá. Nevrátili-li se před uplynutím této lhůty, ztrácí všechny nároky na dávky podle právních předpisů příslušného státu, nejsou-li tyto právní předpisy v tomto ohledu příznivější. Ve výjimečných případech mohou příslušné služby nebo instituce povolit dotyčné osobě vrátit se později bez ztráty nároku.

3. Nejsou-li právní předpisy příslušného členského státu příznivější, maximální celková lhůta mezi dvěma dobami zaměstnání, po kterou se nárok na dávky zachovává podle odstavce 1, jsou tři měsíce; příslušné služby nebo instituce mohou tuto lhůtu prodloužit nejvýše na šest měsíců.

4. Ujednání týkající se výměny informací, spolupráce a vzájemné pomoci mezi institucemi a službami příslušného členského státu a členského státu, do něhož dotyčná osoba odchází hledat zaměstnání, stanoví prováděcí nařízení.

Článek 65

Nezaměstnané osoby, které měly bydliště v jiném než příslušném členském státě

1. Osoba, která měla během svého posledního zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti bydliště v jiném než příslušném členském státě, musí být v případě částečné nebo přerušované nezaměstnanosti k dispozici svému zaměstnavateli nebo službám zaměstnanosti příslušného členského státu. Pobírá dávky podle právních předpisů příslušného členského státu, jako by měla bydliště v tomto členském státě. Tyto dávky poskytuje instituce příslušného členského státu.

2. Nezaměstnaná osoba, která měla během svého posledního zaměstnání, nebo samostatné výdělečné činnosti bydliště v jiném než příslušném členském státě a bydlí v něm i nadále nebo se do něj vrací, musí být k dispozici službám zaměstnanosti členského státu, ve kterém má bydliště. Aniž je dotčen článek 64, doplňkově může být nezaměstnaná osoba k dispozici službám zaměstnanosti členského státu, ve kterém naposledy vykonávala činnost jako zaměstnanec nebo osoba samostatně výdělečně činná.

Nezaměstnaná osoba, která není přeshraničním pracovníkem a která se nevrací do členského státu, v němž má bydliště, musí být k dispozici službám zaměstnanosti v členském státě, jehož právním předpisům naposledy podléhala.

3. Nezaměstnaná osoba uvedená v první větě odstavce 2 se zaregistruje jako osoba hledající zaměstnání u příslušných služeb zaměstnanosti členského státu, ve kterém bydlí, podléhá tamní kontrole a dodržuje podmínky právních předpisů tohoto členského státu. Rozhodne-li se také zaregistrovat jako osoba hledající zaměstnání v členském státě, ve kterém byla naposledy zaměstnána nebo samostatně výdělečně činná, dodržuje povinnosti platné v tomto státě.

4. Provádění druhé věty odstavce 2 a druhé věty odstavce 3, jakož i ujednání o výměně informací, spolupráci a vzájemné pomoci mezi institucemi a službami členského státu bydliště a členského státu, v němž dotyčná osoba naposledy vykonávala činnost zaměstnance nebo osoby samostatně výdělečně činné, stanoví prováděcí nařízení.

5. a) Nezaměstnaná osoba uvedená v první a druhé větě odstavce 2 pobírá dávky podle právních předpisů členského státu svého bydliště, jako by jim podléhala během její poslední činnosti jako zaměstnance nebo osoby samostatně výdělečně činné. Tyto dávky poskytuje instituce místa bydliště.

b) Pracovník, který není přeshraničním pracovníkem a kterému jsou poskytovány dávky na účet příslušné instituce členského státu, jehož právním předpisům naposledy podléhal, však po návratu do členského státu bydliště, nejdříve pobírá dávky podle článku 64, přičemž pobírání dávek podle písmena a) se mu pozastavuje po dobu, během které pobírá dávky podle právních předpisů, jež se na něj vztahovaly naposledy.

6. Dávky poskytované institucí místa bydliště podle odstavce 5 nadále poskytuje tato instituce na své náklady. Příslušná instituce členského státu, jehož právním předpisům nezaměstnaná osoba naposledy podléhala, avšak - s výhradou odstavce 7 - nahradí instituci místa bydliště plnou částku dávek poskytnutých touto institucí během prvních tří měsíců. Částka náhrady za tuto dobu nesmí být vyšší než částka splatná v případě nezaměstnanosti podle právních předpisů příslušného členského státu. V případě uvedeném v odst. 5 písm. b) se doba poskytování dávek podle článku 64 odečte od doby uvedené ve druhé větě tohoto odstavce. Úpravu poskytování úhrad stanoví prováděcí nařízení.

7. Doba úhrad uvedená v odstavci 6 se prodlužuje o pět měsíců, jestliže dotyčná osoba během předchozích 24 měsíců splnila dvanáctiměsíční dobu zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti v členském státě, jehož právním předpisům naposledy podléhala, pokud by tyto doby představovaly kvalifikaci pro účely založení nároku na dávky v nezaměstnanosti.

8. Pro účely odstavců 6 a 7 mohou dva nebo více členských států nebo jejich příslušné instituce stanovit jiné způsoby úhrad nebo se zříci všech úhrad mezi institucemi spadajícími do jejich pravomoci.

KAPITOLA 7

Předdůchodové dávky

Článek 66

Dávky

Pokud příslušné právní předpisy podmiňují nárok na předdůchodové dávky získáním dob pojištění, zaměstnání nebo samostatně výdělečné činnosti, nepoužije se článek 6.

KAPITOLA 8

Rodinné dávky

Článek 67

Rodinní příslušníci bydlící v jiném členském státě

Osoba má nárok na rodinné dávky v souladu s právními předpisy příslušného členského státu, včetně dávek pro rodinné příslušníky, kteří bydlí v jiném členském státě, jako by bydleli v příslušném členském státě. Důchodce však má nárok na rodinné dávky v souladu s právními předpisy členského státu příslušného pro jeho důchod.

Článek 68

Pravidla přednosti v případě souběhu

1. Jsou-li během stejné doby poskytovány stejným rodinným příslušníkům rodinné dávky podle právních předpisů více než jednoho členského státu, použijí se tato pravidla přednosti:

- a) u dávek poskytovaných více než jedním členským státem z různých důvodů platí toto pořadí přednosti: na prvním místě jsou nároky přiznané z důvodu zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti, na druhém místě jsou nároky přiznané z důvodu pobírání důchodu, a nakonec nároky přiznané z důvodu místa bydliště;

- b) u dávek poskytovaných více než jedním členským státem ze stejného důvodu je stanoveno pořadí přednosti na základě těchto pomocných kritérií:
- i) v případě nároků přiznaných z důvodu zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti: místo bydliště dětí, za předpokladu, že taková činnost je vykonávána, a podpůrně, tam kde je to vhodné, nejvyšší dávky poskytované podle kolidujících právních předpisů. Ve druhém případě jsou náklady na dávky rozděleny v souladu s kritérii stanovenými prováděcím nařízením;
 - ii) v případě nároků přiznaných z důvodu pobírání důchodů: místo bydliště dětí, je-li dotyčný důchod poskytován podle právních předpisů tohoto státu, a podpůrně, tam kde je to vhodné, nejdelší doba pojištění nebo bydlení podle kolidujících právních předpisů;
 - iii) v případě nároků poskytovaných z důvodu bydliště: místo bydliště dětí.

2. V případě souběhu nároků se rodinné dávky poskytují v souladu s právními předpisy, které mají v souladu s odstavcem 1 přednost. Nároky na rodinné dávky z důvodu kolidujících právních předpisů se pozastavují až do částky stanovené prvními právními předpisy a v nezbytných případech se poskytuje doplatek ve výši, která tuto částku přesahuje. Tento doplatek však není nezbytné poskytovat na děti bydlící v jiném členském státě, pokud se nárok na dotčenou dávku zakládá výhradně na místě bydliště.

3. Je-li předložena žádost o rodinné dávky podle článku 67 příslušné instituci členského státu, jehož právní předpisy jsou příslušné, nemají však přednost v souladu s odstavci 1 a 2 tohoto článku:

- a) uvedená instituce neprodleně postoupí žádost příslušné instituci členského státu, jehož právní předpisy jsou přednostně použitelné, informuje dotyčnou osobu a, aniž jsou dotčena ustanovení prováděcího nařízení o prozatímním přiznání dávek, v případě potřeby poskytne doplatek uvedený v odstavci 2;
- b) příslušná instituce členského státu, jehož právní předpisy jsou přednostně použitelné zachází s touto žádostí tak, jako by byla předložena přímo jí, přičemž se den jejího předložení první instituci považuje za den předložení této žádosti instituci, která má přednost.

Článek 69

Doplňková ustanovení

1. Pokud podle právních předpisů určených na základě článků 67 a 68 nevznikl žádný nárok na výplatu doplňkových nebo zvláštní rodinných dávek pro sirotky, tyto dávky se vyplácejí zástupně a navíc k jiným rodinným dávkám získaným v souladu s výše uvedenými právními předpisy, podle právních předpisů členského státu, jimž podléhal zemřelý pracovník po nejdelší dobu, pokud byl tento nárok získán podle těchto předpisů. Nebyl-li podle uvedených právních předpisů získán žádný nárok, jsou

posouzeny podmínky pro jeho získání podle právních předpisů jiných členských států a dávky jsou poskytovány v klesajícím pořadí podle délky dob pojištění nebo bydlení získaných podle právních předpisů těchto členských států.

2. Dávky vyplácené ve formě důchodů nebo příplatků k důchodům se přiznávají a vypočítávají v souladu s kapitolou 5.

KAPITOLA 9

Zvláštní nepříspěvkové peněžité dávky

Článek 70

Obecné ustanovení

1. Tento článek se použije na zvláštní nepříspěvkové peněžité dávky, které se poskytují podle právních předpisů, které mají důsledek jejich osobního rozsahu, cílů a/nebo podmínek pro vznik nároku znaky jak právních předpisů o sociálním zabezpečení uvedených v čl. 3 odst. 1, tak sociální pomoci.

2. Pro účely této kapitoly se „zvláštními nepříspěvkovými peněžitými dávkami“ rozumí dávky, které:

a) jsou určeny k poskytování buď:

i) doplňkového, náhradního nebo pomocného krytí proti rizikům zahrnutým do odvětví sociálního zabezpečení uvedeným v čl. 3 odst. 1, a které s ohledem na hospodářskou a sociální situaci v dotčeném členském státě zaručuje dotyčným osobám minimální existenčně nutný příjem

nebo

ii) výhradně zvláštní ochrany pro zdravotně postižené, úzce spojené s jejich sociálním prostředím v dotčeném členském státě,

a

b) jejichž financování je odvozeno výlučně od povinného daňového systému určeného ke krytí všeobecných veřejných výdajů, přičemž podmínky pro poskytování a výpočet dávek nezávisí pokud jde o příjemce na žádném přispívání. Avšak dávky poskytované jako doplněk k příspěvkové dávce se nepovažují za příspěvkové dávky pouze z tohoto důvodu;

a

c) jsou uvedeny v příloze X.

3. Článek 7 a ostatní kapitoly této hlavy se na dávky uvedené v odstavci 2 tohoto článku nepoužijí.

4. Dávky uvedené v odstavci 2 se poskytují výlučně v členském státě, v němž dotyčné osoby bydlí, v souladu s jeho právními předpisy. Tyto dávky poskytuje instituce místa bydliště na své náklady.

HLAVA IV

SPRÁVNÍ KOMISE A PORADNÍ VÝBOR

Článek 71

Složení a pracovní metody Správní komise

1. Správní komise pro koordinaci systémů sociálního zabezpečení (dále jen Správní komise) zřízená při Komisi Evropských společenství se skládá ze zástupců vlád každého členského státu, kterým jsou podle potřeby nápomocni odborní poradci. Zasedání správní komise se s poradním hlasem účastní zástupce Komise Evropských společenství.

2. Pravidla Správní komise se vypracují vzájemnou dohodou jejích členů.

Rozhodnutí o otázkách výkladu uvedených v čl. 72 písm. a) se přijímají podle hlasovacích pravidel stanovených Smlouvou a jsou v potřebné míře zveřejňována.

3. Administrativní služba pro Správní komisi zajišťuje Komise Evropských společenství.

Článek 72

Úkoly Správní komise

Správní komise:

- a) se zabývá všemi právními otázkami a otázkami výkladu vyplývajícími z ustanovení tohoto nařízení nebo prováděcího nařízení, nebo z jakékoli uzavřené dohody nebo přijatého opatření, které s nimi souvisí, aniž je dotčeno právo úřadů, institucí a dotčených osob účastnit se řízení a obracet se na soudy stanovené právními předpisy členských států, tímto nařízením nebo Smlouvou;

- b) usnadňuje jednotné provádění práva Společenství, zvláště podporou výměny zkušeností a nejlepších správních postupů ;
- c) posiluje a rozvíjí spolupráci mezi členskými státy a jejich institucemi v otázkách sociálního zabezpečení, mimo jiné za účelem zohlednění zvláštních otázek týkajících se určitých kategorií osob; usnadňuje realizaci akcí souvisejících s činnostmi zaměřenými na přeshraniční spolupráci v oblasti koordinace systémů sociálního zabezpečení;
- d) podporuje v nejvyšší možné míře využívání nových technologií s cílem usnadnit volný pohyb osob, a to zejména modernizací postupů výměny informací a přizpůsobováním informačního toku mezi institucemi za účelem výměny pomocí elektronických prostředků, s přihlédnutím k rozvoji zpracování údajů v každém členském státě; Správní komise přijme společná strukturální pravidla pro služby zpracování údajů, zejména o bezpečnosti a provádění standardů, a stanoví opatření pro fungování společné části těchto služeb;
- e) plní další funkce, spadající podle tohoto nařízení, prováděcího nařízení nebo jakékoli uzavřené dohody či přijatého opatření, které s nimi souvisí, do oblasti její působnosti;
- f) předkládá veškeré důležité návrhy týkající se koordinace systémů sociálního zabezpečení Komisi Evropských společenství, s cílem zlepšit a modernizovat *acquis* Společenství vypracováním dodatečných nařízení nebo prostřednictvím jiných nástrojů stanovených Smlouvou;
- g) stanoví faktory, které je třeba vzít v úvahu pro sestavování účetních výkazů týkajících se nákladů, které podle tohoto nařízení ponese instituce členských států a pro přijetí ročních účetních výkazů těchto institucí na základě zprávy Účetní komise uvedené v článku 74.

Článek 73

Technická komise pro zpracování údajů

1. Při Správní komisi se zřizuje Technická komise pro zpracování údajů (dále jen Technická komise). Technická komise navrhuje Správní komisi společná strukturální pravidla pro provádění služeb zpracování údajů, zejména pokud jde o bezpečnost a provádění standardů; podává zprávy a odůvodněná stanoviska předtím, než Správní komise přijme rozhodnutí podle čl. 72 písm. d). Složení a pracovní metody technické komise určuje Správní komise.
2. Za tímto účelem Technická komise:
 - a) shromažďuje důležité technické dokumenty a provádí studie a další práce potřebné k plnění svých úkolů;

- b) předkládá Správní komisi zprávy a odůvodněná stanoviska uvedená v odstavci 1;
- c) provádí veškeré další úkoly a studie k otázkám předloženým Správní komisí;
- d) zajišťuje řízení pilotních projektů Společenství s využitím služeb zpracování údajů a pokud jde o úlohu Společenství, řízení operačních systémů s využitím služeb zpracování údajů.

Článek 74

Účetní komise

1. Při Správní komisi se zřizuje Účetní komise. Složení a pracovní metody Účetní komise stanoví Správní komise.

Účetní komise:

- a) ověřuje způsoby určování a výpočtu průměrných ročních nákladů předkládaných členskými státy;
- b) shromažďuje nezbytné údaje a provádí výpočty požadované ke stanovení ročního stavu požadavků každého členského státu;
- c) podává Správní komisi pravidelnou zprávu o výsledcích provádění tohoto nařízení a prováděcího nařízení, zejména pokud jde o finanční hledisko;
- d) poskytuje údaje a podává zprávy nezbytné k rozhodování Správní komise na základě čl. 72 písm. g);
- e) předkládá veškeré důležité návrhy Správní komisí, včetně návrhů týkajících se tohoto nařízení v souvislosti s písmeny a), b) a c).
- f) provádí veškeré práce, studie nebo úkoly v záležitostech, které jí postoupí Správní komise.

Článek 75

Poradní výbor pro koordinaci systémů sociálního zabezpečení

1. Zřizuje se Poradní výbor pro koordinaci systémů sociálního zabezpečení (dále jen Poradní výbor), jehož členy jsou za každý členský stát:

- a) jeden zástupce vlády,
- b) jeden zástupce odborových organizací,

- c) jeden zástupce organizací zaměstnavatelů.

Za každou výše uvedenou kategorii je jmenován jeden náhradník za každý členský stát.

Členy a náhradníky Poradního výboru jmenuje Rada. Poradnímu výboru předsedá zástupce Komise Evropských společenství. Poradní výbor vypracuje svůj jednací řád.

2. Poradní výbor je na žádost Komise Evropských společenství, Správní komise, nebo ze svého vlastního podnětu oprávněn:

- a) přezkoumat všeobecných nebo zásadní otázky a problémy vyplývající z provádění ustanovení Společenství o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, zvláště pokud jde o zvláštní kategorie osob;
- b) zaujímat stanoviska k těmto záležitostem pro Správní komisi a formulovat návrhy na jakékoli revize uvedených ustanovení.

HLAVA V

RÚZNÁ USTANOVENÍ

Článek 76

Spolupráce

1. Příslušné instituce členských států si navzájem sdělují veškeré informace týkající se:

- a) opatření přijatých k provádění tohoto nařízení,
- b) změn jejich právních předpisů, které mohou mít vliv na provádění tohoto nařízení.

2. Pro účely tohoto nařízení si úřady a instituce členských států poskytují navzájem pomoc a jednají, jako by šlo o provádění jejich vlastních právních předpisů. Správní pomoc poskytovaná uvedenými úřady a institucemi je zásadně bezplatná. Správní komise však stanoví druh nahraditelných nákladů a hranice pro náhradu těchto nákladů.

3. Úřady a instituce členských států mohou pro účely tohoto nařízení komunikovat přímo mezi sebou a s dotčenými osobami nebo s jejich zástupci.

4. Instituce a osoby, na které se vztahuje toto nařízení, mají povinnost vzájemně se informovat a spolupracovat k zajištění řádného provádění tohoto nařízení.

Instituce v souladu se zásadou řádné správy odpovídají v přiměřené lhůtě na veškeré dotazy a v této souvislosti poskytují dotčeným osobám veškeré informace potřebné k výkonu práv přiznaných jim tímto nařízením. Dotčené osoby musí informovat instituce příslušného členského státu a státu, v němž mají bydliště, co nejdříve o každé změně své rodinné a osobní situace, která ovlivňuje jejich právo na dávky podle tohoto nařízení.

5. Porušení informační povinnosti uvedené ve třetím pododstavci odstavce 4 může vést k použití přiměřených opatření v souladu s vnitrostátním právem. Tato opatření však jsou rovnocenná s těmi, která jsou použitelná na podobné situace podle vnitrostátního práva a žadatelům neznemožní ani nadměrně neztíží v praxi výkon práv přiznaných jim tímto nařízením.

6. V případě potíží při výkladu nebo použití tohoto nařízení, které by mohly ohrozit práva osoby, na kterou se vztahuje, instituce příslušného členského státu nebo instituce členského státu bydliště dotčené osoby kontaktuje dotčenou (dotčené) instituci (instituce) členského státu (států). Není-li v přiměřené lhůtě nalezeno řešení, dotčené instituce se mohou obrátit na Správní komisi.

7. Úřady, instituce a soudy jednoho členského státu nesmí odmítnout žádosti nebo jiné jim předložené dokumenty z důvodu, že jsou napsány v úředním jazyce jiného členského státu uznaném za úřední jazyk institucí Společenství v souladu s článkem 290 Smlouvy.

Článek 77

Ochrana osobních údajů

1. Pokud v souladu s tímto nařízením nebo prováděcím nařízením úřady nebo instituce členského státu sdělují osobní údaje úřadům nebo institucím jiného členského státu, toto sdělení podléhá právním předpisům o ochraně osobních údajů členského státu, který je poskytl. Každé sdělení úřadu přijímajícího členského státu, jakož i ukládání, změna a likvidace údajů poskytnutých uvedeným členským státem podléhá právním předpisům přijímajícího členského státu o ochraně údajů.

2. Údaje požadované pro provádění tohoto nařízení a prováděcího nařízení si členské státy předávají navzájem v souladu s předpisy Společenství o ochraně fyzických osob při zpracování a volném pohybu osobních údajů.

Článek 78

Zpracování údajů

1. Členské státy postupně používají nových technologií pro výměnu, zpřístupnění a zpracování údajů požadovaných k provádění tohoto nařízení a

prováděcího nařízení. Komise Evropských společenství poskytuje podporu činnostem společného zájmu, jakmile členské státy takovéto služby pro zpracování údajů zřídí.

2. Každý členský stát je zodpovědný za správu své části služeb pro zpracování údajů v souladu s předpisy Společenství o ochraně fyzických osob při zpracování a volném pohybu osobních údajů.

3. Elektronický dokument zaslaný nebo vydaný institucí v souladu s tímto nařízením a prováděcím nařízením nesmí být odmítnut žádným úřadem nebo institucí jiného členského státu z důvodu, že byl přijat elektronickými prostředky, jakmile přijímající instituce prohlásila, že může elektronické dokumenty přijímat. Kopie a záznam takovýchto dokumentů se pokládá za správnou a přesnou kopii původního dokumentu nebo zobrazení informace, jíž se týká, neexistuje-li důkaz o opaku.

4. Elektronický dokument se považuje za platný, jestliže počítačový systém, v němž je dokument zaznamenán, obsahuje záruky nezbytné k předcházení každé změně, přenosu nebo nepovoleného přístupu k záznamu. Zaznamenané informace je kdykoli možné reprodukovat v bezprostředně čitelné formě. Při zasílání elektronického dokumentu z jedné instituce sociálního zabezpečení do druhé, jsou přijata vhodná bezpečnostní opatření v souladu s předpisy Společenství o ochraně fyzických osob při zpracování a volném pohybu osobních údajů.

Článek 79

Financování činnosti v oblasti sociálního zabezpečení

V souvislosti s tímto nařízením a s prováděcím nařízením může Komise Evropských společenství plně nebo částečně financovat:

- a) činnosti zaměřené na zlepšení výměny informací mezi institucemi sociálního zabezpečení členských států, zejména elektronické výměny údajů;
- b) jinou činnost zaměřenou na poskytování informací osobám, na které se vztahuje toto nařízení, a jejich zástupcům o právech a povinnostech vyplývajících z tohoto nařízení, při využívání nejvhodnějších prostředků.

Článek 80

Výjimky

1. Každé osvobození od daní nebo snížení daní, kolkovného, notářských nebo registračních poplatků stanovené právními předpisy jednoho členského státu, které se týká osvědčení nebo dokumentů, jejichž předkládání se vyžaduje při provádění právních předpisů tohoto členského státu, se vztahuje na podobná osvědčení nebo dokumenty, jejichž předkládání se vyžaduje při provádění právních předpisů jiného členského státu a tohoto nařízení.

2. Všechna prohlášení, dokumenty a osvědčení jakéhokoli druhu, jejichž předložení se vyžaduje při provádění tohoto nařízení, se osvobozují od ověřování diplomatickými či konzulárními úřady.

Článek 81

Žádosti, prohlášení nebo opravné prostředky

Jakákoli žádost, prohlášení nebo opravný prostředek, které měly být podány podle právních předpisů jednoho členského státu v určité lhůtě úřadu, instituci nebo soudu tohoto státu, jsou přípustné, jestliže byly podány ve stejné lhůtě odpovídajícímu úřadu, instituci nebo soudu jiného členského státu. V tom případě je úřad, instituce nebo soud, které tuto žádost, prohlášení nebo opravný prostředek obdrží, neprodleně zašlou příslušnému úřadu, instituci nebo soudu dříve uvedeného členského státu buď přímo, nebo prostřednictvím příslušných úřadů dotčeného členského státu. Den, kdy byly žádosti, prohlášení nebo opravné prostředky podány úřadu, instituci nebo soudu druhého státu, je považován za den jejich podání příslušnému úřadu, instituci nebo soudu.

Článek 82

Lékařské prohlídky

Lékařské prohlídky stanovené právními předpisy jednoho členského státu mohou být prováděny na žádost příslušné instituce na území jiného členského státu institucí místa bydliště nebo místa pobytu žadatele nebo osoby, která má nárok na dávky, za podmínek stanovených v prováděcím nařízení, nebo za podmínek dohodnutých mezi příslušnými úřady dotčených členských států.

Článek 83

Prováděcí předpisy

Zvláštní ustanovení pro provádění právních předpisů některých členských států jsou uvedena v příloze XI.

Článek 84

Vybírání příspěvků a zpětné vymáhání dávek

1. Vybírání příspěvků, které mají být placeny určité instituci členského státu, a zpětné vymáhání dávek poskytnutých institucí jednoho členského státu, na které nenáležely, lze provádět v jiném členském státě v souladu s postupy a zárukami a výsadami použitelnými na vybírání příspěvků dlužných odpovídající instituci posledně uvedeného členského státu a na zpětné vymáhání jím poskytnutých, ale nenáležících dávek.
2. Vykonatelná rozhodnutí soudních a správních úřadů, která se týkají vybírání příspěvků, úroků a jakýchkoli jiných poplatků nebo zpětného vymáhání poskytnutých dávek, které podle právních předpisů jednoho členského státu nenáležely, se uznávají a vymáhají na základě žádosti příslušné instituce v jiném členském státě v mezích a podle postupů stanovených právními předpisy a jakýmkoli jinými postupy vztahujícími se na podobná rozhodnutí posledně uvedeného členského státu. Tato rozhodnutí se prohlašují za vykonatelná v uvedeném členském státě, pokud to vyžadují právní předpisy a jakékoli další postupy uvedeného členského státu.
3. Nároky instituce jednoho členského státu požívají při výkonu rozhodnutí, konkurzním nebo vyrovnacím řízení v jiném členském státě stejných výsad jaké přiznávají právní předpisy v tomto jiném členském státě pohledávkám téhož druhu.
4. Postup provádění tohoto článku včetně úhrady nákladů se řídí prováděcím nařízením nebo, je-li to nezbytné a jako doplňkové opatření, prostřednictvím dohod mezi členskými státy.

Článek 85

Práva institucí

1. Obdrží-li určitá osoba dávky podle právních předpisů jednoho členského státu za úraz, jenž byl důsledkem události, k nimž došlo v jiném členském státě, veškerá práva instituce zodpovědné za poskytování dávek vůči třetí straně, která je povinna poskytnout náhradu za dotčený úraz, se řídí těmito pravidly:
 - a) převzala-li instituce odpovědná za poskytování dávek podle právních předpisů, které provádí, nároky příjemce dávek vůči třetí straně, uznává toto převzetí nároků každý členský stát;
 - b) má-li instituce odpovědná za poskytování dávek přímý nárok vůči třetí straně, uznává tento nárok každý členský stát.
2. Pobírá-li osoba dávky podle právních předpisů jednoho členského státu za úraz, k němuž došlo v důsledku události v jiném členském státě, vztahují se na uvedenou osobu nebo na příslušnou instituci ustanovení uvedených právních

předpisů, která určují případy, v nichž jsou zaměstnavatelé nebo jejich zaměstnanci zproštěni odpovědnosti.

Odstavec 1 se použije také na veškeré nároky instituce odpovědné za poskytování dávek vůči zaměstnavatelům nebo jejich zaměstnancům v případech, kdy nejsou zproštěni odpovědnosti.

3. Uzavřeli-li v souladu s čl. 35 odst. 3 a/nebo čl. 41 odst. 2 dva nebo více členských států nebo jejich příslušné instituce dohodu o vzdání se úhrad mezi institucemi spadajícími do jejich pravomoci nebo pokud úhrada nezávisí na výši skutečně vyplacených dávek, veškeré nároky vznikající vůči odpovědné třetí straně se řídí těmito pravidly:

- a) pokud instituce členského státu bydliště nebo pobytu přizná dávky osobě za úraz, který utrpěla na jeho území, tato instituce v souladu s právními předpisy, které provádí, uplatní své právo na převzetí nároku nebo na přímou žalobu proti třetí straně, která je odpovědná za poskytnutí náhrady za úraz;
- b) pro použití písmene a) se má za to, že:
 - i) příjemce dávky je pojištěn u instituce místa bydliště nebo pobytu,
 - a
 - ii) tato instituce je institucí odpovědnou za poskytování dávek;
- c) odstavce 1 a 2 zůstávají použitelné pro jakékoli dávky, na které se nevztahuje dohoda o vzdání se úhrad nebo úhrada, která není závislá na výši skutečně poskytnutých dávek.

Článek 86

Dvoustranné dohody

Pokud jde o vztahy mezi Lucemburskem na jedné straně a Francií, Německem a Belgií na straně druhé, použití a délka trvání doby uvedené v čl. 65 odst. 7 budou upraveny dvoustrannými dohodami.

HLAVA VI

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 87

Přechodná ustanovení

1. Toto nařízení nezakládá žádný nárok za dobu před dnem nabytí účinnosti tohoto nařízení.
2. Pro stanovení nároků získaných podle tohoto nařízení se berou v úvahu doby pojištění a, tam kde je to vhodné, doby zaměstnání, samostatné výdělečné činnosti nebo bydlení získané podle právních předpisů členského státu před dnem nabytí účinnosti tohoto nařízení v dotyčném členském státě.
3. S výhradou odstavce 1 je nárok získán podle tohoto nařízení, i když se vztahuje na situaci, která nastala před dnem nabytí jeho účinnosti v dotyčném členském státě.
4. Každá dávka, která nebyla přiznána nebo která byla pozastavena z důvodu státní příslušnosti nebo místa bydliště dotyčné osoby, bude na žádost této osoby přiznána nebo znovu poskytována s účinností ode dne nabytí účinnosti tohoto nařízení v dotyčném členském státě, pokud nároky, na jejichž základě byly tyto dávky předtím poskytovány, nebyly vypořádány jednorázovou platbou.
5. Nároky osoby, které byl před dnem nabytí účinnosti tohoto nařízení vyplácen v některém členském státě důchod, lze na žádost dotčené osoby s ohledem na toto nařízení přezkoumat.
6. Je-li žádost uvedená v odstavci 4 nebo 5 předložena během dvou let ode dne nabytí účinnosti tohoto nařízení v členském státě, nároky získané v souladu s tímto nařízením nabudou účinnosti od uvedeného dne a proti dotyčné osobě nelze uplatnit právní předpisy žádného členského státu týkající se odnětí nebo omezení nároků.
7. Je-li žádost uvedená v odstavcích 4 a 5 předložena po uplynutí dvouleté lhůty ode dne nabytí účinnosti tohoto nařízení v dotyčném členském státě, nároky nezaniklé nebo nepromlčené mají účinnost ode dne předložení žádosti, s výhradou příznivějšího ustanovení právních předpisů kteréhokoli členského státu.
8. Vztahují-li se na určitou osobu v důsledku tohoto nařízení právní předpisy jiného členského státu než toho, který je určen v souladu s hlavou II nařízení (EHS) č. 1408/71, pak tyto předpisy platí nadále, dokud se příslušná situace nezmění, pokud dotyčná osoba nepožádá, aby se na ni vztahovaly právní předpisy použitelné podle tohoto nařízení. Tuto žádost je třeba podat do tří měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto nařízení příslušné instituci členského státu, jehož právní předpisy jsou

použitelné podle tohoto nařízení, mají-li se na dotyčnou osobu vztahovat právní předpisy uvedeného členského státu ode dne nabytí účinnosti tohoto nařízení. Je-li žádost podána po uplynutí uvedené lhůty, k uvedené změně dojde prvního dne následujícího měsíce.

9. Článek 55 tohoto nařízení se použije pouze na důchody, na které se ke dni nabytí účinnosti tohoto nařízení nevztahuje článek 46c nařízení (EHS) č. 1408/71 .

10. Druhá věta čl. 65 odst. 2 a 3 se použije na Lucembursko nejdéle dva roky ode dne nabytí účinnosti tohoto nařízení.

11. Členské státy zajistí poskytnutí vhodných informací o změnách práv a povinností zavedených tímto nařízením a prováděcím nařízením.

Článek 88

Aktualizace příloh

Přílohy tohoto nařízení se pravidelně aktualizují.

Článek 89

Prováděcí nařízení

Prováděcí pravidla k tomuto nařízením stanoví další nařízení.

Článek 90

Zrušení

1. Nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 se zrušuje ode dne nabytí účinnosti tohoto nařízení.

Nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 však zůstává v platnosti a nadále má právní účinky pro účely:

- a) nařízení Rady (ES) č. 859/2003 ze dne 14. května 2003, kterým se působnost nařízení (EHS) č. 1408/71 a nařízení (EHS) č. 574/72 rozšiřuje na státní příslušníky třetích zemí, na které se tato nařízení dosud nevztahují pouze z důvodu jejich státní příslušnosti⁵, do zrušení nebo pozměnění uvedeného nařízení;

⁵ Úř. věst. č. L 124, 20. 5. 2003, s. 1.

- b) nařízení Rady (EHS) č. 1661/85 ze dne 13. června 1985 kterým se stanoví stanovení technické úpravy předpisů Společenství v oblasti sociálního zabezpečení migrujících pracovníků s ohledem na Grónsko⁶, do zrušení nebo pozměnění uvedeného nařízení;
- c) Dohody o Evropském hospodářském prostoru⁷ a Dohody mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Švýcarskou konfederací na druhé straně o volném pohybu osob⁸ a jiných dohod, které obsahují odkaz na nařízení (EHS) č. 1408/71, do pozměnění těchto dohod ve světle tohoto nařízení.

2. Odkazy na nařízení (EHS) č. 1408/71 ve směrnici Rady 98/49/ES ze dne 29. června 1998 o ochraně doplňkových penzijních nároků zaměstnanců a samostatně výdělečně činných osob, kteří se pohybují ve Společenství⁹, se považují za odkazy na toto nařízení.

Článek 91

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne vstupu v platnost prováděcího nařízení.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Ve Štrasburku dne 29. dubna 2004.

Za Evropský parlament
předseda
P. COX

Za Radu
předseda
M. McDOWELL

⁶ Úř. věst. č. L 160, 20. 6. 1985, s. 7.

⁷ Úř. věst. č. L 1, 3. 1. 1994, s. 1.

⁸ Úř. věst. č. L 114, 30. 4. 2002, s. 6. Dohoda naposledy pozměněná rozhodnutím č. 2/2003 výboru EU-Švýcarsko (Úř. věst. č. L 187, 26. 7. 2003, s. 55.)

⁹ Úř. věst. č. L 209, 25. 7. 1998, s. 46.

PŘÍLOHA I

ZÁLOHY NA VÝŽIVNÉ A ZVLÁŠTNÍ DÁVKY PŘI NAROZENÍ DÍTĚTE A PŘI OSVOJENÍ DÍTĚTE

(Čl. 1 písm.z))

I. Zálohy na výživné

A. BELGIE

Zálohy na výživné podle zákona ze dne 21. února 2003 o vytvoření správy pro platby výživného v rámci federální státní služby. Finanční odbor.

B. DÁNSKO

Zálohy na výživné pro děti stanovené zákonem o dětských dávkách

Záloha na výživné pro děti konsolidovaná zákonem č. 765 ze dne 11. září 2002

C. NĚMECKO

Výživné podle zákona o výživném ze dne 23. července 1979.

D. FRANCIE

Dávka na podporu rodiny vyplácená dítěti, jehož jeden rodič nebo oba rodiče neplní nebo nejsou schopni plnit svou vyživovací povinnost nebo platit výživné stanovené rozhodnutím soudu.

E. RAKOUSKO

Zálohy na výživné podle spolkového zákona o poskytování záloh na výživné na děti (Unterhaltsvorschussgesetz – 1985 – UVG)

F. PORTUGALSKO

Zálohy na výživné (zákon č. 75/98 ze dne 19. listopadu 1998 o zajištění výživného pro nezletilé)

G. FINSKO

Zálohy na výživné podle zákona o zajištění výživy dětí (671/1998)

H. ŠVÉDSKO

Výživné podle zákona o zajištění výživného pro děti (671/1998)

II. Zvláštní dávky při narození dítěte a při osvojení dítěte

A. BELGIE

Porodné a příspěvek při osvojení dítěte

B. ŠPANĚLSKO

Jednorázový příspěvek při narození dítěte

C. FRANCIE

Příspěvek při narození dítěte a při osvojení dítěte jako součást „podpory pro malé děti“

D. LUCEMBURSKO

Příspěvky před narozením dítěte

Porodné

E. FINSKO

Celkový mateřský příspěvek, paušální mateřský příspěvek a pomoc ve formě paušální částky určené k úhradě nákladů vzniklých v souvislosti s mezinárodním osvojením dítěte na základě zákona o dávkách v mateřství.

PŘÍLOHA II

**USTANOVENÍ SMLUV, KTERÉ ZŮSTÁVAJÍ V PLATNOSTI, A KTERÉ SE PŘÍPADNĚ
OMEZUJÍ NA OSOBY, NA NĚŽ SE VZTAHUJÍ**

(Čl. 8 odst.1)

Obsah této přílohy určí Evropský parlament a Rada v souladu se Smlouvou co nejdříve a nejpozději do dne nabytí účinnosti tohoto nařízení podle článku 91.

PŘÍLOHA III

**OMEZENÍ NÁROKŮ NA VĚCNÉ DÁVKY PRO RODINNÉ PŘÍSLUŠNÍKY
PŘESHRAŇIČNÍCH PRACOVNÍKŮ**

(Čl. 18 odst. 2)

DÁNSKO

ŠPANĚLSKO

IRSKO

NIZOZEMSKO

FINSKO

ŠVÉDSKO

SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ

PŘÍLOHA IV

**ROZŠÍŘENÍ NÁROKŮ DŮCHODCŮ VRACEJÍCÍ SE DO PŘÍSLUŠNÉHO ČLENSKÉHO
STÁTU**

(Čl. 27 odst. 2)

BELGIE

NĚMECKO

ŘECKO

ŠPANĚLSKO

FRANCIE

ITÁLIE

LUCEMBURSKO

RAKOUSKO

ŠVÉDSKO

PŘÍLOHA V

ROZŠÍŘENÍ NÁROKŮ BÝVALÝCH PŘESHRAŇIČNÍCH PRACOVNÍKŮ, KTEŘÍ SE VRÁTILI DO ČLENSKÉHO STÁTU, VE KTERÉM BYLI ZAMĚSTNÁNI NEBO VYKONÁVALI SAMOSTATNOU VÝDĚLEČNOU ČINNOST (POUŽITELNÉ JEN POKUD JE V SEZNAMU TAKÉ ČLENSKÝ STÁT, V NĚMŽ SÍDLÍ PŘÍSLUŠNÁ INSTITUCE ODPOVĚDNÁ ZA NÁKLADY NA VĚCNÉ DÁVKY POSKYTOVANÉ DŮCHODCŮM V ČLENSKÉM STÁTĚ JEJICH BYDLIŠTĚ)

(Čl. 28 odst. 2)

BELGIE

NĚMECKO

ŠPANĚLSKO

FRANCIE

LUCEMBURSKO

RAKOUSKO

PORTUGALSKO

PŘÍLOHA VI

**STANOVENÍ DRUHU PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ, KTERÉ MAJÍ PODLÉHAT ZVLÁŠTNÍ
KOORDINACI**

(Čl. 44 odst. 1)

A. ŘECKO

Právní předpisy týkající se systému zemědělského pojištění (OGA), podle zákona č. 4169/1961

B. IRSKO

Část II, kapitola 15 zákona o sociální péči (konsolidovaná verze), 1993

C. FINSKO

Invalidní důchody stanovené v souladu se zákonem o státních důchodech ze dne 8. června 1956 a přiznávané podle přechodných pravidel zákona o státních důchodech (547/93)

Státní důchody pro osoby zdravotně postižené od narození nebo od útlého věku (zákon o státních důchodech (547/93))

D. ŠVÉDSKO

Nemocenské dávky závislé na příjmu a vyrovnání příjmu (zákon 1962:381 ve znění zákona 2001:489)

E. SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ

a) Velká Británie

Oddíly 30A odst. 5, 40, 41 a 68 zákona o příspěvcích a dávkách, 1992.

b) Severní Irsko

Oddíly 30A odst. 5, 40, 41 a 68 zákona o příspěvcích a dávkách (Severní Irsko), 1992.

FRANCIE

Členský stát	Systémy uplatňované institucemi členských států, které přijaly rozhodnutí o uznávání stupně invalidity	Systémy uplatňované francouzskými institucemi, pro které je rozhodnutí v případě shody závazné											
		Obecný systém			Systém pro zemědělce			Systém pro horníky			Systém pro námořníky		
		I. skupina	II. skupina	III. skupina stálá péče	Dvoutřetin. invalidita	Plná invalidita	Stálá péče	Dvoutřetin. obecná invalidita	Stálá péče	Invalidita z povolání	Dvoutřetin. obecná invalidita	Plná invalidita z povolání	Stálá péče
BELGIE	1. Obecný systém:	Shoda	Neshoda	Neshoda	Shoda	Neshoda	Neshoda	Shoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda
	2. Systém pro horníky:												
	– částečná obecná invalidita	Shoda	Neshoda	Neshoda	Shoda	Neshoda	Neshoda	Shoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda
	– invalidita z povolání	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Shoda ²	Neshoda	Neshoda	Neshoda
	3. Systém pro námořníky:	Shoda ¹	Neshoda	Neshoda	Shoda ¹	Neshoda	Neshoda	Shoda ¹	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda
ITÁLIE	1. Obecný systém												
	– invalidita dělníků	Shoda	Neshoda	Neshoda	Shoda	Neshoda	Neshoda	Shoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda
	– invalidita úředníků	Shoda	Neshoda	Neshoda	Shoda	Neshoda	Neshoda	Shoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda
	2. Systém pro námořníky												
	– neschopnost služby na moři	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda
LUCEM-BURSKO ³	Invalidita dělníků	Shoda	Neshoda	Neshoda	Shoda	Neshoda	Neshoda	Shoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda
	Invalidita úředníků	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda	Neshoda

¹ Pokud invalidita uznaná belgickými institucemi je obecná invalidita.

² Pouze pokud belgické instituce uznaly, že dotčený pracovník je neschopen práce pod zemí nebo na povrchu.

³ Položky týkající se shody mezi Lucemburskem a Francií nebo Belgií budou technicky přezkoumány s přihlédnutím ke změnám vnitrostátních právních předpisů Lucemburska.

ITÁLIE

Členský stát	Systémy uplatňované institucemi členských států, které přijaly rozhodnutí o uznávání stupně invalidity	Systémy uplatňované italskými institucemi, pro které je rozhodnutí v případě shody závazné		
		Obecný systém		Námořníci neschopní služby na moři
		Dělníci	Úředníci	
BELGIE	1. Obecný systém:	Neshoda	Neshoda	Neshoda
	2. Systém pro horníky:			
	– částečná obecná invalidita	Shoda	Shoda	Neshoda
	– invalidita z povolání	Neshoda	Neshoda	Neshoda
	3. Systém pro námořníky:	Neshoda	Neshoda	Neshoda
FRANCIE	1. Obecný systém:			
	- III. skupina (stálá péče)	Shoda	Shoda	Neshoda
	- II. skupina	Shoda	Shoda	Neshoda
	- I. skupina	Shoda	Shoda	Neshoda
	2. Systém pro zemědělce:			
	- plná obecná invalidita	Shoda	Shoda	Neshoda
	- částečná obecná invalidita	Shoda	Shoda	Neshoda
	- stálá péče	Shoda	Shoda	Neshoda
	3. Systém pro horníky:			
	- částečná obecná invalidita	Shoda	Shoda	Neshoda
	- stálá péče	Shoda	Shoda	Neshoda
	- invalidita z povolání	Neshoda	Neshoda	Neshoda
	4. Systém pro námořníky:			
	- částečná obecná invalidita	Neshoda	Neshoda	Neshoda
	- stálá péče	Neshoda	Neshoda	Neshoda
	- invalidita z povolání			

LUCEMBURSKO¹

Členský stát	Systémy uplatňované institucemi členských států, které přijaly rozhodnutí o uznávání stupně invalidity	Systémy uplatňované lucemburskými institucemi, pro které je rozhodnutí v případě shody závazné	
		Obecný systém	
		Dělníci	Úředníci
BELGIE	1. Obecný systém:	Shoda	Shoda
	2. Systém pro horníky:		
	- částečná obecná invalidita	Neshoda	Neshoda
	- invalidita z povolání	Neshoda	Neshoda
	3. Systém pro námořníky:	Shoda ¹	Shoda ¹
FRANCIE	1. Obecný systém:		
	- III. skupina (stálá péče)	Shoda	Shoda
	- II. skupina	Shoda	Shoda
	- I. skupina	Shoda	Shoda
	2. Systém pro zemědělce:		
	- plná obecná invalidita	Shoda	Shoda
	- dvoutřetinová obecná invalidita	Shoda	Shoda
	- stálá péče	Shoda	Shoda
	3. Systém pro horníky:		
	- dvoutřetinová obecná invalidita	Shoda	Shoda
	- stálá péče	Shoda	Shoda
	- plná obecná invalidita	Neshoda	Neshoda
	4. Systém pro námořníky:		
	- částečná obecná invalidita	Shoda	Shoda
	- stálá péče	Shoda	Shoda
	- invalidita z povolání	Neshoda	Neshoda

¹ Pokud invalidita uznaná belgickou institucí je obecná invalidita.

¹ Položky týkající se shody mezi Lucemburskem a Francií nebo Belgií budou technicky přezkoumány s přihlédnutím ke změnám vnitrostátních právních předpisů Lucemburska.

PŘÍLOHA VIII

PŘÍPADY, V NICHŽ SE NEZÁVISLÁ DÁVKA ROVNÁ POMĚRNÉ DÁVCE NEBO JE VYŠŠÍ

(Čl. 52 odst. 4)

A. DÁNSKO

Všechny žádosti o důchody uvedené v zákoně o sociálních důchodech kromě důchodů uvedených v příloze IX.

B. FRANCIE

Všechny žádosti o důchody nebo pozůstalostní důchody v rámci doplňkových důchodových systémů pro zaměstnance nebo samostatně výdělečně činné osoby, s výjimkou žádostí o starobní nebo vdovské důchody v rámci doplňkového důchodového systému pro profesionální osádky civilních letadel.

C. IRSKO

Všechny žádosti o důchody a starobní (příspěvkové) důchody, vdovské (příspěvkové) důchody a vdovecké (příspěvkové) důchody.

D. NIZOZEMSKO

Má-li osoba nárok na důchod na základě nizozemského zákona o obecném starobním pojištění (AOW).

E. PORTUGALSKO

Nároky na invalidní, starobní a pozůstalostní důchody, s výjimkou případů, kdy celkové doby pojištění získané podle právních předpisů více než jednoho členského státu se rovnají nebo přesahují 21 kalendářních let, vnitrostátní doby pojištění se rovnají 20 let nebo méně a výpočet se provádí podle článku 11 vyhlášky č. 35/2002 ze dne 19. února, která definuje pravidla pro určení výše důchodu. V takových případech, pokud se použijí příznivější sazby stanovení důchodu, může být výsledný výpočet skutečného důchodu vyšší než při nezávislém výpočtu.

F. ŠVÉDSKO

Starobní důchod závisející na příjmu (zákon 1998:674), pozůstalostní důchod závisející na příjmu ve formě úpravy důchodu a dětských důchodů, pokud k úmrtí došlo před 1. lednem 2003, a vdovský důchod (zákon 2000:461 a zákon 2000:462).

G. SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ

Všechny žádosti o starobní důchod, vdovský důchod a dávky v případě úmrtí, stanovené na základě hlavy III, kapitoly 5 nařízení, kromě těch, které:

- a) během daňového roku začínajícího dne 6. dubna 1975 nebo později;
 - i) dotyčná osoba získala doby pojištění, zaměstnání nebo bydlení podle právních předpisů Spojeného království a jiného členského státu;
 - a
 - ii) jeden nebo více daňových roků uvedených v bodu i) nebyl považován za kvalifikující rok ve smyslu právních předpisů Spojeného království;
- b) doby pojištění získané podle právních předpisů platných ve Spojeném království pro doby před 5. červencem 1948 se berou v úvahu pro účely čl. 52 odst. 1 písm. b) tohoto nařízení použitím dob pojištění, zaměstnání nebo bydliště podle právních předpisů jiného členského státu.

PŘÍLOHA IX

DÁVKY A DOHODY UMOŽŇUJÍCÍ POUŽITÍ ČLÁNKU 54

1. **Dávky uvedené v čl. 54 odst. 2 písm. a) tohoto nařízení, jejichž výše je nezávislá na délce získaných dob pojištění nebo bydlení**

A. BELGIE

Dávky týkající se obecného systému invalidity, zvláštního systému pro horníky a zvláštního systému pro námořníky obchodního loďstva

Dávky pro případ pracovní neschopnosti pro samostatně výdělečně činné osoby

Dávky pro případ invalidity v systému zámořského sociálního invalidního pojištění a systému invalidního pojištění pro bývalé zaměstnance Belgického Konga a Ruandy Urundi

B. DÁNSKO

Plný dánský státní starobní důchod získaný po 10 letech bydlení osobou, které byl tento důchod přiznán do 1. října 1989

C. ŘECKO

Dávky podle zákona č. 4169/1961 týkajícího se systému zemědělského pojištění (OGA)

D. ŠPANĚLSKO

Pozůstalostní důchody přiznávané v rámci obecného i zvláštního systému, s výjimkou zvláštního systému pro úředníky

E. FRANCIE

Invalidní důchod v rámci obecného systému sociálního zabezpečení nebo systému pro zemědělské pracovníky

Vdovecké a vdovské invalidní důchody v rámci obecného systému sociálního zabezpečení systému pro zemědělské pracovníky, pokud jsou vypočteny na základě sníženého invalidního důchodu manžela (manželky) stanoveného v souladu s čl. 52 odst. 1 písm. a)

F. IRSKO

Invalidní důchod typu A

G. NIZOZEMSKO

Zákon ze dne 18. února 1966 o invalidním pojištění pro zaměstnance ve znění pozdějších předpisů (WAO)

Zákon ze dne 24. dubna 1997 o invalidním pojištění pro samostatně výdělečné osoby ve znění pozdějších předpisů (WAZ)

Zákon ze dne 21. prosince 1995 o obecném pojištění pozůstalých (ANW)

H. FINSKO

Státní důchody pro osoby zdravotně postižené od narození nebo od útlého věku (zákon o státních důchodech 547/93)

Státní důchody stanovené podle zákona o státních důchodech ze dne 18. června 1956 a přiznávané podle přechodných pravidel zákona o státních důchodech (547/93)

Příplatek k dětskému důchodu podle zákona o důchodech pozůstalých ze dne 17. ledna 1969

I ŠVÉDSKO

Důchod pozůstalých závisící na příjmu ve formě dětského důchodu a vyrovnávací důchod při úmrtí, k němuž došlo 1. ledna 2003 nebo později a zemřelý se narodil v roce 1938 nebo později (zákon 2000:461)

II. Dávky uvedené v čl. 54 odst. 2 písm. b) nařízení, jejichž výše se určuje na základě uznané doby považované za získanou mezi dnem vzniku pojistné události a pozdějším dnem

A. NĚMECKO

Invalidní a pozůstalostní důchody, u nichž se přihlíží k dodatečné době

Starobní důchody, u nichž se přihlíží k již získané dodatečné době

B. ŠPANĚLSKO

Starobní důchody nebo invalidní důchody v rámci zvláštního systému pro úředníky, které se přiznávají podle konsolidovaného textu zákona o státních důchodcích, pokud byl příjemce v době vzniku pojistné události činným státním zaměstnancem nebo s ním bylo tak zacházeno; pozůstalostní důchody (vdovské či vdovecké, sirotčí a rodičovské) přiznávané podle hlavy I konsolidovaného znění zákona o státních důchodcích, pokud v době úmrtí byl státní úředník činný nebo s ním bylo tak zacházeno.

C. ITÁLIE

Italské důchody při plné pracovní neschopnosti (inabilità)

D. LUCEMBURSKO

Invalidní důchody a důchody pozůstalých

E. FINSKO

Zaměstnanecké důchody, u nichž se podle vnitrostátních právních předpisů přihlíží k budoucím dobám

F. ŠVÉDSKO

Nemocenská dávka a vyrovnávací příspěvek ve formě zaručeného důchodu (zákon 1962:381)

Pozůstalostní důchod vypočtený na základě předpokládaných dob pojištění (zákon 2000:461 a 2000:462)

Starobní důchod ve formě zaručeného důchodu vypočteného na základě předpokládaných dob pojištění dříve braných v úvahu (zákon 1998:702)

III. Dohody uvedené v čl. 54 odst. 2 písm. b) bod i) nařízení, jejichž účelem je předcházet dvojímu nebo vícetému přihlížení ke stejným dobám pojištění

Dohoda o sociálním zabezpečení ze dne 28. dubna 1997 mezi Finskou republikou a Spolkovou republikou Německo

Dohoda o sociálním zabezpečení ze dne 10. listopadu 2000 mezi Finskou republikou a Lucemburským velkovévodstvím

Severská úmluva ze dne 15. června 1992 o sociálním zabezpečení

PŘÍLOHA X

ZVLÁŠTNÍ NEPŘÍSPĚVKOVÉ PENĚŽITÉ DÁVKY

(Čl. 70 odst. 2 písm. c)

Obsah této přílohy stanoví Evropský parlament a Rada v souladu se Smlouvou co nejdříve a nejpozději před dnem nabytí účinnosti tohoto nařízení podle článku 91.

PŘÍLOHA XI

ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O PROVÁDĚNÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ ČLENSKÝCH STÁTŮ

(Čl. 51 odst.3, čl. 56 odst. 1 a článek 83)

Obsah této přílohy stanoví Evropský parlament a Rada v souladu se Smlouvou co nejdříve a nejpozději před dnem nabytí účinnosti tohoto nařízení podle článku 91.